

Cinkarnar

Poštnina plačana pri PTT enoti Celje

Pred nami je težko leto

V začetku leta 1983 smo neka-ko s strahom razmišljali, kaj vse nam bo prineslo. Z vseh strani so padale ocene, da ne bo lahko leto, da bo celo prelomno v smislu naših stabilizacijskih prizadevanj. Spoprijemati smo se morali s številnimi problemi kot je inflacija, težave z uvozom, pomanjkanje domačih surovin. Kljub vsem tegobam, pa smo ga zaključili še kar uspešno, saj smo dosegli celo rahlo povečanje fizičnega obsega proizvodnje. Tudi izvoz na konvertibilno področje je nad lanskoletnim. Žal nam je lahko predvsem, da nismo dosegli ekonomskega ravnovesja v našem gospodarstvu. To pomeni za nas v prihodnjem letu srečevanje z negativnimi pojavi jugoslovanskega gospodarskega razvoja osemde-setih let.

Vse to seveda ne pomeni, da bi bil naš optimizem enako velik, kot je bil mogoče leto poprej. Saj nenehno zaostrovanje pogojev gospodarjenja pusti svoje sledove. Res pa je tudi, da smo v letu 1983 prišli do novih spoznanj, kako se moramo obnašati v prihodnje, da bomo s čim večjo gotovostjo enako uspešno gospodarili kot do sedaj. Zavedati se moramo predvsem tega, da je uspeh v največji meri odvisen od nas samih. V letošnjem letu smo bili deležni znatno manjše družbene podpore kot doslej. To je zelo negativno vplivalo na nekatere naše proizvodne programe, ni pa to omajalo delovne organizacije kot celote. To nam da tudi vedeti, da bo v prihodnje enotnost kolektiva še v večji meri vplivala na naše rezultate, zato jo moramo kot takšno negovati še bolj.

V zadnjem obdobju smo večkrat nervozno in neučakano reagirali na probleme, ki so nesporno še prisotni v naši delovni organizaciji. Prav je, da v prihodnje, mogoče še bolj energično, zahtevamo odpravo vseh napak, vendar mora biti način, ki se ga pri tem poslužujemo takšen, da ne bo

Srečno novo leto

Iz temeljnih organizacij

Načrti in želje ob novem letu

Ob izteku leta, ki je bilo vse prej kot lahko in enostavno za Cinkarno, smo direktorjem devetih temeljnih organizacij zastavili enaka vprašanja: Kako se za njihovo tozdanje končuje leto 1983, s čim so zadovoljni, katerih uspehov se veselijo, s katerimi problemi so se najbolj ubadali in mučili, in nazadnje, kakšni so njihovi načrti in želje, ki kot je za želje značilno - segajo malo dlje od načrtov za leto, ki prihaja.

Vsi direktorji TOZD Cinkarne, so se odzvali povabilu uredništva, da podajo svoja gledanja na poslovno dogajanje 1984 letu.

S tovrstnimi članki se bomo še pojavljali v našem glasilu, saj predstavljajo pomemben element dobrega medsebojnega obveščanja in spoznavanja problemov v posameznih okoljih. Uredništvo Cinkarnarja je želelo, da so ti prispevki maksimalno usmerjeni v delo, poslovanje, in pričakovanje OZD, zato je bilo potrebno posamezne prispevke nekoliko korigirati, še posebej pa tiste, ki so v zelo

skrčeni obliki poskušali opredeliti nekatera vprašanja, ki zadevajo širša področja in bi povzročilo pri posameznih bralcih lahko tudi napačno predstavljanje in razumevanje.

Ker si ob prihodu v novo leto vsi želimo izraziti najboljše želje drug drugemu je prav, da različne dileme in vprašanja, ki se pojavljajo, rešujemo preko ustreznih institucij (DPO, samoupravni organi itd), v naših načrtovanjih in željah pa nekoliko omilimo težave, s katerimi se bomo nedvomno tudi v prihodnjem letu srečevali.

škodoval našim interesom, to je proizvodnim rezultatom. Zavedati se namreč moramo, da za vse naše notranje napake in spodrsjlaje ne bomo mogli bremeniti kupcev naših proizvodov, kajti naš cilj je še vedno nenehno povečevanje izvoza, svetovni trg pa zahteva kakovosten in cenen proizvod.

V boju za čimbolj dosledno izpolnjevanje nam moramo biti neizprosni. Prepričani smo lahko, da pretežna večina izpolnjuje zadane naloge, da tisti, ki ustvarjajo nemir in nerazpoloženje predstavljajo manjšino. Je pa tudi res, da je lažje sejati razdor, nerazpoloženje in nedelo, kot pa se zavzemati za disciplino, večjo produktivnost, odgovornost itd.

Ob vstopu v Novo leto 1984 si ne delajmo iluzij, da bo lahko, prav gotovo bo od nas vseh zahtevalo še večje napore kot doslej, toda cinkarniški delavec je znal premagovati težje položaje, kot je sedanj, vredno se je boriti za vse to kar že imamo, predvsem pa za tisto kar bi si vsi želeli imeti. To pa bomo lahko dosegli edino z delom.

Maks Bastl

V letu 1983 smo v naši temeljni organizaciji v zaostrenih gospodarskih pogojih sorazmerno dobro gospodarili. Kljub občasnemu pomanjkanju surovin, predvsem vseh vrst cinka in v začetku leta elementarnega žvepla, računamo, da bomo v tem letu dvignili fizični obseg proizvodnje za preko 15 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. Največjo rast proizvodnje smo dosegli pri žlebovih in ceveh, žveplovi kislini, šamotnih dimnih tuljavah in priključkih, čašicah in žici. Računamo, da bo Metalurgija udeležena v proizvodnji Cinkarne z okoli 40 odstotki.

V obdobju januar - oktober smo ustvarili prihodek, ki je za 14 odstotkov večji kot je bil planiran za to obdobje. Takšna rast je posledica višje produktivnosti, ekonomičnosti in dohodkovnosti. Udeležba dohodka v celotnem prihodku je ostala nespremenjena. Računamo, da bodo takšni rezultati tudi v zadnjih dveh mesecih tega leta.

Glede na enako obdobje preteklega leta je bil skupni izvoz dosežen z indeksom 109, konvertibilni pa z indeksom 126 odstotkov.

V letošnjem letu smo se v naši temeljni organizaciji največ ukvarjali z obema novima obratoma »S« kislino in novo valjarno. Na »S« kislini smo sicer hitro ujeli tehnologijo, tako da le-ta obratuje brez večjih problemov. Tudi v novi valjarni je bil velik napredek, saj bomo v letošnjem letu proizvedli preko 2.000 t pločevine, ki smo jo izvozili v glavnem na zahodno tržišče. Poleg tega smo proizvedli tudi že večje količine »Cinkotit« pločevine, ki je bila testirana v Zahodni Nemčiji. Ugotovljeno je bilo, da je kvaliteta enaka pločevini, ki jo proizvajajo v zahodnih državah. Tako imamo za prihodnje leto predvideno, da bomo poleg ostalih proizvodov izvozili preko 3.000 t »Cinkotit« pločevine.

Tudi v prihodnjem letu planiramo rast proizvodnje. Večja proizvodnja je predvidena pri žveplovi kislini, cinkovi pločevini, povečana bo količina zamačka, proizvajati bomo pričeli tudi mikrocink plošče za potrebe tozda Grafike. Vendar moramo tu-

di v prihodnjem letu računati s težavami pri preskrbi s surovinami. Zato moramo skrbeti za čim večji izvoz na konvertibilno področje, da bomo lahko nabavili del surovin tudi iz tega področja.

V posameznih obratih naše tozda pa bo v prihodnjem letu potrebno izvesti naslednje:

V keramiki moramo povečati proizvodnjo tuljav in priključkov. Ukiniti moramo uporabo generatorskega plina in še zadnjo peč preurediti na zemeljski plin v stari valjarni, skrbeti za polno izkoriščanje naprav talilno-vlivalnega dela. Še vedno proizvajati cinkovo pločevino iz mešanega cinka. V novi valjarni moramo doseči planirano proizvodnjo »Cinkotit« pločevine in izboljšati tehnološki izkoristek. Osvojiti moramo proizvodnjo mikrocinka. V čašicah, žlebarji in žičarni skrbeti za polno izkoriščenost obstoječih delovnih naprav.

V cinkovem prahu je potrebno izboljšati izkoristek in doseči največjo obratovalno dobo kolone.

V obratu sekundarne proizvodnje cinka moramo povečati proizvodnjo in izkoristek metala iz cinkovih odpadnih surovin. Pri proizvodnji žveplave kisline je potrebno ukreniti vse, da bi ferosulfatna in piratna linija čim bolj nemoteno obratovali. »S« kislini pa zaradi svoje fleksibilnosti obratuje v skladu z zalogi žvepla in možnostmi prodaje. Še več pozornosti moramo poslagati ekologiji in se strogo držati tehnoloških navodil. V prihodnjem letu moramo obnoviti najbolj dotrajane naprave piratne linije.

Naloge, ki nas čakajo v prihodnjem letu bomo lahko uspešno razreševali samo z veliko zavestjo vseh zaposlenih, vsak na svojem delovnem področju, kar pa smo že v Metalurgiji tolikokrat dokazali. Na koncu želim vsem zaposlenim, in njihovim družinam srečno, zdravo novo leto 1984.

Jože NARAKS

Proizvajati s polno paro

Leta 1980 je dvakrat zakasnila ladja z ilmenitom. Lani smo obzidovali peči. Letos pa nam je naprej zmanjkalo separana, nato pa še osnovne surovine. Ko pa je spet kazalo na bolje, nam jo je zagodla peč, leto in pol po obnovitvi obzidave. Zgodovina se ponavlja.

Navidez je zadeva nedolžna, zlasti še, ker izpad proizvodnje ne bo prehudo prizadel ustvarjenega dohodka. V resnici pa je

stvar dosti bolj resna: učinkovala je kot šok, saj je prizadela dejavnost, ki ima zaradi širših cinkarniških interesov prednost pri zagotavljanju potrebnih deviz. Ljudje so bili najprej zbegani, nato pa so pričeli negodovati. Ne razumejo namreč, da deformacije v našem politično gospodarskem sistemu preprosto onemogočajo normalno poslovanje in da je treba celo izjave nekaterih naših najodgovornejših zveznih funkcionarjev jemati z rezervno.

Kriza zaupanja se pojavlja na vseh ravneh in čutimo jo tudi v našem okolju.

Toda vse vendar ni tako sivo. Letos npr. pričakujemo, da bomo postavili nov rekord v proizvodnji površinsko obdelanih tipov in s tem dvignili njihov delež v celotni proizvodnji na blizu 70 odstotkov, nazivno zmogljivost TS pa bomo presegli za polovico. Naši izvozni rezultati so dobri, dobro izpolnjujemo tudi naše obveznosti do družabniške firme KLF iz Berlina.

In vedno znova smo ponosni na našo preobrazbo, dejavnik, ki od leta 1980 dalje v pozitivnem smislu odločilno vpliva na poslovne rezultate celotne delovne organizacije.

Najpomembnejši faktor v tem razvoju je bila 1979 uvedba sistema stimulativnega nagrajevanja. In ker vemo, da se da le s takšnim nagrajevanjem aktivirati rezerve, smo načelom merjenja dejanskega prispevka posvetili posebno skrb. Želeli bi jih predstaviti in uvesti čim prej in zaradi tega ta projekt zavzema ključno mesto v našem internem programu stabilizacije.

In želje? Ni jih malo, pa tudi skromne niso vedno.

Predvsem želimo, da bi bilo konec zmede in da bi v prihodnjem letu lahko razvili strategijo upanja, neko smotno perspektivo za vsa prizadevanja in odpovedovanja, ki jih jemljemo nase.

Želimo proizvajati s polno paro, želimo tudi, da bi končno pričeli z načrtovano intenzifikacijo, ki edina zagotavlja dvig produktivnosti in s tem izboljša-

nje osebnih dohodkov. Želimo, da bi našo perspektivo opredelili tudi na daljši rok.

Toda najprej si zaželimo zdravja in miru, kajti to sta neprecenljivi vrednoti in če bosta zagotovljeni, nam delovnega elana zlepa ne bo zmanjkalo. Srečno!

Vili RAZNOŽNIK

Iskati nove proizvode

V letu 1983 v naši temeljni organizaciji ne bomo dosegli vseh ciljev, ki smo si jih zastavili s planom. To velja v prvi vrsti za količinski obseg proizvodnje, saj bomo le z velikimi naporji dosegli tolikšno proizvodnjo, kot prejšnje leto, planirali pa smo povečanje za 14 odstotkov.

Celotni prihodek sicer ne ostaja za planiranim, vendar pa ostali podatki kažejo, da je temeljna organizacija v finančnem pogledu v izredno težkem položaju.

Če gledamo rezultate v številkah, indeksi in odstotkih, res ne moremo biti najbolj zadovoljni, res pa je tudi, da je treba tako dobljeno sliko še dopolniti. Kemija Celje je namreč edina tozda v Cinkarni, ki v zadnjih letih ni izvedla nobene investicije, od katere bi sedaj lahko pričakovali izboljšanje položaja, vsi obrati pa so močno dotrajani in potrebni obnove.

Ob upoštevanju splošnih gospodarskih pogojev in še posebno stanja, v kakršnem so naši obrati ugotavljamo, da so doseženi rezultati, zlasti na nekaterih področjih, več kot zadovoljivi.

Z lepimi uspehi, dosti boljšimi kot leto poprej, se lahko pohvalimo na področju izvoza, saj predstavlja izvoz naše temeljne organizacije preko 20 odstotkov celotnega konvertibilnega izvoza v Cinkarni. Izvažamo nad 15 odstotkov celotne vrednosti naše proizvodnje in to izključno na konvertibilno področje. Izvoza nismo povečali samo vrednostno, ampak smo razširili tudi izbor izvoznih proizvodov. Cinkovemu belilu, ki ga izvažamo že tradicionalno, se je letošnje

leto pridružil v kar precejšnji količini še litopon, pri ostalih proizvodih pa je ostalo za sedaj le še pri manjših poskusih.

Velik preobrat smo dosegli na področju uvoza. Odnos med konvertibilnim in klirinškim uvozom smo spremenili tako, da je delež konvertibilnega uvoza letos le še okoli 25 odstotkov v celotnem uvozu, leto poprej pa je znašal preko 64 odstotkov.

Dosegli smo tudi ugodno pokrivanje uvoza iz izvozom, zlasti če upoštevamo konvertibilne devize, saj smo jih dobili za naše proizvode skoraj trikrat več, kot pa smo jih porabili za uvoz surovin.

Res pa je, da v nobenem obratu, pri nobeni od šestih skupin proizvodov, ni šlo brez težav. Pojavljale so se zaradi nerednih dobav surovin, pa tudi zaradi neustrezne kvalitete, vendar pa so bile najtežje zaradi dotrajanih strojev in naprav. Velika dotrajanoost je tudi vzrok, da marsikje ne moremo več dosegati nominalnih zmogljivosti.

Imeli smo množico zamisli o raznih malih rekonstrukcijah, adaptacijah in drobnih obratnih izboljšavah. Nekaj smo jih tudi uresničili, še več pa jih čaka za prihodnje leto, in za prihodnje obdobje.

Kaj in kako torej v prihodnjem letu?

Bolj uspešni bomo morali biti pri urejanju obstoječih obratov. Brez vlaganj v povečanje kapacitet in v nove proizvode ne moremo pričakovati večje proizvodnje. Povečanje proizvodnje pa je vsekakor naš cilj, zato bo treba pospešiti razvojno in investicijsko dejavnost za uresničevanje ciljev, sprejetih v temeljnih planih. Takoj pa bomo uresničili tudi nekatere zamisli in predloge o možnih manjših spremembah in dopolnitvah v obstoječi proizvodnji. To lahko da zelo hitre rezultate, ki sicer niso posebno veliki, vendar jih ne gre zanemarjati.

Imamo vrsto proizvodov, ki so zanimivi ali zato, ker jih lahko izvažamo, ali ker so iz domačih in celo odpadnih surovin ali pa služijo kot surovina v proizvodnji hrane - zakaj jih ne bi proizvedli več in bolje?

Brez naporov gotovo ne bo šlo, leto ki je pred nami nikakor ne bo lahko in prav v zaostrenih gospodarskih pogojih bo treba pokazati dosti iznajdljivosti in zavzetosti. Poskrbeti pa bomo morali, da bo ta zavzetost tudi primerno ocenjena in nagrajena.

Jozica FARČNIK

Pozornost razvoju

Leto se izteka in čas je, da pregledamo naše delo v minulemu letu ter si postavimo nove cilje za leto, ki prihaja.

Poslovni rezultati naše temeljne organizacije so v letu 1983 zadovoljivi, kljub težavam s katerimi smo se srečevali vse leto in so značilne za celotno gospodarstvo, še posebej za grafično dejavnost, ki je močno vezana na uvoz repromaterialov, delež lastnega izvoza pa je sorazmerno majhen. Posledica tega je permanentno pomanjkanje surovin, neizkoriščenost obstoječih zmogljivosti in padanje produktivnosti.

Ker se zavedamo, da je trdnost programov, ki so surovinsko neodvisni od uvoza ali izvoza usmerjeni največja, smo v minulemu letu posvetili vso pozornost zamenjavi uvoženih surovin z domačimi. Rezultati kažejo, da smo naše delo pravilno zastavili, saj smo ob zmanjšanem uvozu surovin iz konvertibilnega področja tako glede na plan 1983 (67 odstotkov), kakor tudi na preteklo obdobje (84 odstotkov), dosegli fizični obseg proizvodnje, ki zaostaja za planiranim za 23 in 8 odstotkov za letom 1982.

Vsekakor nismo izčrpali vseh možnosti, delo na zamenjavi surovin moramo v letu 1984 še intenzivirati in poiskati nove povezave z domačimi dobavitelji predvsem za surovine, katere so dosegljive na domačem tržišču, odstopajo pa v kvaliteti, kot je to primer pri litografski aluminiji pločevini.

Kljub temu, da vemo, da je perspektiva grafike le v povečanem lastnem izvozu, moramo posvetiti vso pozornost tudi povezovanju v repromaterij z našimi dobavitelji in kupci. V minulemu letu se kažejo na tem področju pozitivni premiki, saj smo iz naslova povezovanja pokrili del potreb po surovinah in repromaterialih.

Tudi pri izvozu smo dosegli boljše rezultate kot v letu 1982, čeprav planskih obveznosti nismo izpolnili. Raziskavi tujih tržišč bo potrebno v bodoče zaradi specifičnosti programa posvetiti več pozornosti, vsekakor pa zagotoviti strokovni kader, kajti izkušnje kažejo, da je prodaja grafičnega programa na konvertibilno področje preko trgovskih hiš nezadovoljiva.

TOZD Grafika je v okviru Cinkarne mlada proizvodnja. V 16 letih načrtnega razvoja in vlaganja v proizvodnjo grafičnih repromaterialov je dosegla, kljub težkim pogojem gospodarjenja, hitro rast proizvodnje tako po fizičnem obsegu, kakor tudi po kvaliteti. Vsekakor se moramo za današnje stanje Grafike zahvaliti vsem dejavnikom v Cinkarni, predvsem pa se moramo zavedati, da je v pretežni meri plod lastnega znanja in da moramo to znanje še razvijati in dograjevati.

Na osnovi pridobljenih izkušenj, sodelovanja vseh članov kolektiva, z doslednim uresničevanjem stabilizacijskega programa in srednjeročnega plana razvoja, bomo zastavljene cilje v letu 1984 uresničili, kljub morda še težjim pogojem poslovanja. Vsem članom kolektiva želimo srečno in uspešno novo leto 1984.

Stana BREGAR

Varčevati z energijo

Ko se ob prelomu leta kot temeljna organizacija skupnega pomena, ozremo nazaj, predvsem ugotavljamo skokovit porast stroškov porabljene energije v delovni organizaciji. Med letom smo doživljali povečanje cen zemeljskega plina (okoli 75 %), električne energije, pitne vode, premoga... tako, da delež stroškov energije v končnem proizvodu že dolgo ni več manj pomemben. Soočamo se z visoko ceno in pomanjkanjem vseh energentov; od mazuta, preko pitne vode v Celju do električne energije. Zato so stalno prisotni pozivi k varčevanju, pa tudi izklapljanja, kot zadnji ukrep (električna energija). Varčevanje v prilagojeni obliki, moramo

uveljaviti pri proizvodnji energije, preko prenosa energije vseh vrst do končnega porabnika. V letu 1984 želimo, da postane varčevanje z energijo zavestno ravnanje vsakega člana kolektiva, na njegovem vplivnem področju. V preteklem letu smo v delovni organizaciji z obratovanjem »S« kisline, z proizvodnjo tehnološke pare nadomestili znatne količine mazuta (preko 5000 t); k zmanjšanju porabe mazuta je prispeval tudi prehod na zemeljski plin, poraba tople vode iz hladilnega sistema »S« kisline...

V letu 1984 moramo nadaljevati z zadanimi nalogami stabilizacijskega programa, dokončno nadomestiti generatorski plin, zmanjšati ali pa nadomestiti porabo mazuta, izboljšati fazni faktor električne energije... Nalog in želja je veliko, pred nami pa je vse leto.

Mihael BURNIK

Vztrajati še naprej

Poslovni rezultati tozdv Veflon za leto 1983 kažejo, da je bila temeljna organizacija, kljub oteženim pogojem gospodarjenja, uspešna. Če bi delali v normalnih pogojih, doseženi rezultati ne bi bili nič posebnega, saj podobne rezultate ob drugih pogojih, dosegajo tudi nam podobni predelovalci.

Morda so številke ugodne, vendar ne smemo pozabiti na težave, s katerimi smo se srečevali pri pridobivanju uvoznih surovin. Z deležem deviz, ki so jih odstopile tozdv, smo pokrili približno tretjino naših letnih potreb. Ker smo hoteli delati in preživeti, smo ob pomoči drugih, uspeli pridobiti toliko uvoznih surovin, da smo lahko proizvajali in dosegli dokaj ugodne rezultate.

Nenehno iskanje višjih nivojev predelave z uporabo najnovejših tehnologij in strojev, kvalitetne rešitve nerešljivih problemov, dogovarjanje s kupci tudi o vrednosti naših uslug, so bile osnova za vzpostavitev močnih in trajnih vezi z uporabniki našega znanja in dela in so bile pogoji za doseg takšnih rezultatov.

Korektno delo je bila osnova za sklenitev nekaj samoupravnih

nih sporazumov o združevanju znanja, dela in sredstev s ciljem, da se dobi zadostna količina uvoznih surovin za našo predelavo in potrebne količine PTFE izdelkov in drugih naših uslug za proizvođače.

Proizvodnja krogelne pipe metal - PTFE, oziroma kompletna sistema za prenos jedkih tekočin, je za tuje in domače tržišče zelo zanimiva, izbrana za razmere, v katerih se nahajamo, ker vsebuje zelo nizek delež uvoznih komponent in veliko znanja.

Jugoslovansko tržišče se še vedno napaja iz uvoza, zato bi bilo nujno potrebno čimprej realizirati načrtovano investicijo za proizvodnjo zapornih elementov.

Uspehi, ki smo jih dosegli, kažejo, da smo izbrali pravo pot, zato bomo na tej poti vztrajali. Svoje znanje, delo in sredstva bomo združevali z vsemi, ki bodo z nami želeli sodelovati v skupnem cilju narediti več in boljše ter kar največ prispevati k stabilizaciji našega gospodarstva. Uspehi tozda naj bodo sodelavcem in tistim, ki so nam pomagali, nagrada.

Ponosni smo na sodelovanje z našo armado in s podjetji, ki v jugoslovanskem gospodarstvu nekaj pomenijo, in to nam daje moč, da vztrajamo na začeti poti.

Priznanja podjetij in posameznikov za naše rešitve problemov s področij našega delovanja, plakete, diplome kot so RASTYU (Jugoslovanske izlozbe inovacij), PLASTEX, posebne žirije Mednarodnega sejma plastike in gume, INOVATOR '82... in ugodni poslovni rezultati potrjujejo pravilnost naše odločitve in natančno usmerjajo našo pot v prihodnost, ki ne bo lahka, zato bomo toliko bolj potrebovali vsakršno pomoč.

Anton ŽERJAV

Dobro vzdrževanje

Ko analiziram rezultate izteka, kajočega se leta ugotavljam, da je nešteto zastavljenih ciljev ostalo na pol poti, da je nešteto nalog ostalo nerealiziranih. Dejstvo je, da je čas vse prehitro

minil, da smo bili angažirani z reševanjem neštetihih problemov in težav, ter da smo vložili ogromno truda in energije za premostitev trenutno nastalih problemov. Ker je veliko naših proizvodnih obratov zastarelih in izrabljenih je potrebno veliko angažiranje in prizadevanje celotnega kolektiva TOZD VZDRŽEVANJE, da le-ta držimo v obratovni sposobnosti. Vse ta naš trud pa je na drugi strani obremenjen že s kar kroničnim pomanjkanjem različnih materialov in rezervnih delov na tržišču ter s težavami pri nabavi rezervnih delov iz uvoza.

Kljub vsemu lahko ocenimo, da je bilo naše poslovanje v letu 1983 uspešno. V pozitivne rezultate proizvodnih tozd je vgrajen tudi naš delež. V minulem letu smo opravili več generalnih remontov in večjih posegov v posameznih tozdih, ki bodo gotovo pripomogli k stabilnejši proizvodnji v naslednjem letu.

Precej angažiranja je bilo namenjeno utrjevanju nove organizacijske strukture v tozd ter novi analitični oceni del in nalog. Na obeh področjih čutimo še nekatera odstopanja, ki jih bo potrebno odpraviti v najkrajšem času.

Kot največji uspeh smatramo dejstvo, da je bila ob podpori in razumevanju celotnega kolektiva v prioritetni plan investicij v srednjeročnem planu uvrščena izgradnja centralnih delavnic in skladišča. Z realizacijo te investicije bodo dani pogoji za racionalnejše poslovanje in doseganje večjih in kvalitetnejših efektov na področju vzdrževanja. Naša želja je, da v naslednjem letu realiziramo vsaj I. fazo izgradnje.

V naslednjem obdobju bo naše delovanje usmerjeno predvsem v doseganje racionalnih in kvalitetnih vzdrževalnih posegov s ciljem, omogočiti proizvodnim tozdam doseganje optimalnih proizvodnih rezultatov. Na svojem področju dela si bomo v največji meri prizadevali za stabilizacijska prizadevanja celotne delovne organizacije.

Velik poudarek bo potrebno dati uvajanju dohodkovnih odnosov med tozdam Vzdrževanje in proizvodnjo tozd, to je spletu skupnih interesov tistih subjektov združenega dela, ki so medsebojno povezani in odvisni pri proizvodnji proizvodov skupnega dela. Ni slučajno, da je uveljavljanju dohodkovnih odnosov, izpostavljena najbolj enostavna in poštena ekonomska logika, po kateri naj udeleženci sporazumevanja, to so delavci temeljnih organizacij, iz doseženega skupnega rezultata dobijo toli-

ko, kot so zanj prispevali.

Prioritetna naloga v naslednjem obdobju je dopolnitev sistema delitve osebnih dohodkov s sistemom ugotavljanja uspešnosti delavcev, oziroma z metodologijo za ugotavljanje dejanskega prispevka delavca. Naloga bo izredno težka in zahtevna, toda moramo doseči cilj, da bo osebni dohodek slehernega člana kolektiva odvisen od njegovega dela. S tem bomo dosegli tudi večji skupni efekt našega dela. Naslednje leto bo zaradi znanih težav v katerih se nahaja naše gospodarstvo gotovo težko. Menim, da lahko z angažiranjem celotnega kolektiva in z aktiviranjem vseh notranjih rezerv te težave premostimo. Vzdrževanje se zaveda, da lahko v teh naporih odigra odločilno vlogo.

Ivan RUČIGAJ

Večjo disciplino

Poslovno leto 1983 bo tozdam Transport in skladišča zaključila pozitivno. Rezultati so ugodni, navkljub velikim investicijskim vlaganjem v prejšnjem in tekočem letu. Celotni prihodek se bo v letu 1983 povečal v primerjavi z letom poprej za 30 odstotkov in bo za okoli 15 odstotkov nad planiranim. Takšna rast je posledica boljše ekonomičnosti poslovanja, ki je boljša od lanske za 15 odstotkov in večje dohodkovnosti sredstev, ki je za 9 odstotkov višja, s tem, da smo na 100 din povprečno porabljenih sredstev prigosposodarili 5 dni več dohodka, kot v preteklem obdobju.

V letu 1983 smo obnovili vozniki park železniških cistern in zaključili obnovo cestnega voznega parka. Naše želje za leto 1984 in naprej, so: nabava premikalnega stroja za železniški promet, in podaljšanje III. tira v Čretu, s čimer bi se lahko nemoteno odvijal tudi interni železniški promet.

Največje težave imamo zaradi pomanjkanja skladiščnih prostorov za gotove izdelke in dobavo surovin. Zaradi neenakomerne dinamike prodaje so skladišča večkrat zatrpna, skladišči moramo v neustreznih prostorih ali se odločati za dražje javno skladišče. Problem predstavlja tudi dostava surovin za

radi neusklajenih dobav in premale informiranosti med nami in z Marketingom.

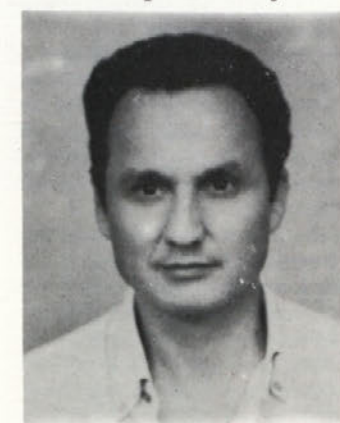
Primer nepremišljenega naročanja surovin se je pokazal v mesecu novembru, ko so bile temperature pod ničlo in smo sprejeli 216 vagonov zmrznjene rude, zaradi česar je bilo razkladanje močno ovirano. Delovna organizacija bo s stojnino, poškodbami vagonov in z nagradami delavcem, ki so izpraznjevali vagone, oškodovana za okoli 4.000.000,00 din.

Program stabilizacije v TOZD TiS zahteva osterjšo delovno disciplino, ostraževanje po dejanskem prispevku posameznika, kar v praksi že uresničujemo.

V naslednjem letu pa je potrebno dograditi organizacijo poslovanja, opremiti skladišča s sodobnejšo opremo in dopolniti kadrovska struktura.

Franc ZALOKAR

Povečati proizvodnjo

Ob koncu leta, ko delamo obračun za nazaj, se običajno spominjamo le dobrih stvari in uspehov, manj pa slabega in neuspehov. Tako je tudi prav, saj bi nam neuspehi vzeli preveč poguma za smeje korake naprej.

V letu, ki se končuje, smo pričeli z obratovanjem sodobne proizvodne linije za izdelavo pigmentnih preparacij. Pomembno je predvsem to, da smo linije usposobili v zelo kratkem času in jo tudi obvladali. Pri tem smo pridobili nekaj novih sodelavcev in prijateljev, ki so se z veliko prizadevnostjo lotili problemov in jih tudi rešili. Postali smo bogatejši, ne samo za večji ostanek dohodka, temveč tudi za dobre sodelavce. Pomembno je tudi to, da se je naš kolektiv pomladil in postal močnejši in udarnejši, to pa je porok, da bomo načrtovane cilje lažje dosegli.

Za leto 1984 načrtujemo 50 % povečanje proizvodnje premazov. Za cilj je nedosegljiv z tehnološko opremljenostjo, ki nam je na voljo. V prihodnjem letu

sicer načrtujemo posodobitev proizvodnje premazov in povečanje zmogljivosti, vendar nam je realizacija le-tega, prej ovira kot pomagalo pri izpolnitvi zastavljenih ciljev. Jasno je, da od načrtovane razrešitve ne moremo odstopiti, zato bomo z in-provizacijami skušali uresničiti načrtovano proizvodnjo. To bo od nas zahtevalo dodatne napore in tveganje vendar smo prepričani, da bomo uspeli.

Aktualno v novembru

Pirit zmrznil med prevozom

Slišali smo že, da je v novembru prišlo v Cinkarno več vagonov zmrznjene piritne rude. Hitro se je raznesla vest, še hitreje pa krivice, seveda marketing, in še več, nekdo v marketingu. Če pustimo ob strani, da so ljudje na veliko govorili tudi o odgovornosti in pogledamo v podrobnosti pokaže, bo morda stvar jasnejša.

216 vagonov rude je prihajalo postopoma že od oktobra naprej in še v novembru. Vreme je bilo ugodno vse dokler ni 12. in 13. novembra pritisnil mrz in se je termometer spustil krepko pod ničlo. Pirit v vagonih je zmrznil.

Dejstvo je, da delavci marketinga niso vremenoslovci, temperatura pa je bila usodna za pirit. Po pogodbi prevzema rizik zmrznjenega kupec, zato naj ne bi bil kriv prodajalec. Po besedah tov. Branka Cmoka, vodje nabave, se prodajalec ni držal pogodbenih dinamič dobave. Dinamika letne dobave 80.000 ton piritne rude poteka od meseca marca do oktobra. Prodajalec pa ima razumljivo tudi interes in možnosti izvoza te rude, zato je dobavo zadnje pošiljke 5.240 ton prestavil na november. Tudi že prejšnje leto je pirit prišel v Celje sredi novembra, vendar ni zmrznil.

Dobava piritne rude je problematična vse leto, saj smo letošnji nabavili 15.662 ton manj rude kot z naša planirana letna poraba. Potrebni količini nismo uspeli zagotoviti zaradi pomanjkanja vagonov in izvoznih obveznosti proizvajalca v spomladanskih mesecih. Zaradi nizkih

Med važne naloge v naslednjem obdobju štejemo tudi kadrovske okrepitve kolektiva, če hočemo biti kos nalogam, ki smo si jih zastavili.

Vsi naši načrti pa bodo postali le želje, če ne bomo našli ubranosti vseh činiteljev, ki vplivajo na proizvodno funkcijo in upamo, da bo le-ta vsaj takšna kot je bila v tem letu.

Vsem sodelavcem v Cinkarni želi kolektiv iz Mozirja uspešno in zdravo leto 1984.

Ferdo ERJAVEC

Zmrznjeno rudo je bilo treba obdelovati s krampi in kompresorji

temperatur nam rudnik v Boru ne more dobavljati piritu od decembra do marca. Toz Metalurgija je imela sicer v novembru dovolj rude, če odštejemo zadnjo pošiljko, vendar bi spomladi ostali brez nje. In kaj je boljše, jeseni dlje kupovati ali spomladi ostati brez?

Vagoni zmrznjene rude so bili tu, na železniških tirih pred Transportom. Treba jih je bilo čim prej izprazniti, kajti ura stojnine vagona, ki jo je potrebno plačati železnici znaša 250,00 din. Skupaj se je nabralo 13.907 ur stojnine, kar vrednostno znaša 2.850.935,00 din. Transportni delavci so se res potrudili in vsi brez izjeme, tudi tisti v pisarnah, izpraznjevali vagona, saj je bilo treba zmrznjeno rudo vrtati tudi s kompresorji. Poleg neusmiljenega mraza tiste dni je bilo delo fizično zelo naporno. 21 vagonov so solidarno izpraznili delavci transporta in metalurgije. Kasneje, ker delo ni dovolj hitro napredovalo, pred vrati pa so bili še petdnevni prazniki, so do-

ločili nagrado za izpraznjen vagon v vrednosti 3.768,65 din. Tedaj so se odzvali tudi delavci ostalih tozd in izpraznili 67 vagonov. Dva vagona je pomagala izpraznjevati celo ena delavka. Ostale vagona pa so izpraznili transportni delavci v rednem in podaljšanem delovnem času.

Po tem dogodku nam je jasno, da bi bili stroški stojnine vagonov manjši, če bi ostale tozd

Iz tozda Titanov dioksid

Nerazpoloženje v proizvodnji

Ker je zaloga ilmenita naglo kopnela, nova pošiljka pa še ni prispela, je bilo treba proizvodnjo omejevati. S tem pa je bil kolektiv ob osnovno za stimulatívno nagrajevanje. Še več: ker so kazalci učinkovitosti s področja kvalitete na nekaterih operacijah bili pod ena, je precejšnje število delavcev prejelo osebni dohodek, ki je bil nižji od nominalnega. Ljudje so znova primerjali ocenitev zahtevnosti svojega dela z ocenitvami v drugih dejavnostih Cinkarne in pričeli negodovati.

Nerazpoloženje je prišlo do izraza med tehničnim sestankom 6. oktobra, ko so izmenovodje zahtevali širši razgovor z vodstvom delovne organizacije ter družbenopolitičnim organizacijami, kjer naj bi dobili informacijo o vzrokih za zastoj proizvodnje, pa še odgovore na vrsto drugih vprašanj. Hkrati pa je delavski svet prejel pismo zahtevo za sklic zbora delavcev s podobno problematiko.

Priljubljeni razgovor za zbor je bil organiziran 7. novembra popoldne, prisostvoval pa mu je na strani tozd ves tehnični kader do izmenovodij, vodstvo delovne organizacije pa so zastopali predsednik KPO, tov. Bastl ter podpredsednika tov. Jedlovčnik in Slapnik. Sestanek se je udeležil tudi predsednik predsedstva konference OOKK tov. Drev ter predsednik konference sindikata tov. Murovič.

V triurnem razgovoru, ki je obravnaval vse od najširših vidikov poslovanja delovne organizacije do tehničnih detajlov proizvodnje, so člani kolegijskega poslovnega organa zagotavljali, da ima proizvodnja titanovega dioksida zaradi širših cinkarniških interesov absolutno prednost pri nabavi surovin in repromateriala, vendar to žal ne pomeni, da je zaščiten pred zastoji, če devize od časa do časa ne bi bile pravočasno zagotovljene. Za ilustracijo so navedli, da je zaradi družabništva s KLF iz Nemške demokratične republike proizvodnja titanovega dioksida četrta dejavnost v Jugoslaviji, za katero je zvezni izvršni svet letos izjemoma dal na razpolago devizna sredstva. Vprašanje leta 1984 pa je popol-

takoj solidarno priskočile na pomoč razkladalcem. Zaman si bomo prizadevali izvajati stabilizacijo, če nam taki primeri kažejo, da delamo stroške tam, kjer bi morali prihraniti. In ker je prišlo do zmrzali piritu po višji sili, bi bilo potrebno vložiti zahtevek za priznanje le-te oziroma uveljaviti zmanjšanje stojnine pri J.Ž.

M.G.

noma odprto.

V razgovoru o osebnih dohodkih v Titanovem dioksidu so poudarili, da nobena analitična ocena ne more biti nedotakljiva, ker je to živa stvar in delo na njej ne sme nikoli zastati. To je še toliko pomembnejše, ker so predstavniki tozda Titanov dioksid poročali o delu na sistemu za ugotavljanje dejanskega prispevka živega dela, to je stimulatívne nagrajevanja. Menili so, da je treba usklajenosti indeksnih razmerij posvetiti največjo pozornost, kajti že manjša krivica bi bila lahko vzrok za odklonilno stališče prizadetih pri sprejemanju novega pravilnika. Moramo se namreč zavedati, da pravilnik o dejanskem prispevku ne more in ne sme biti socialni pripomoček, s katerim bi posameznikom regulirali osebni dohodek. Ta pravilnik je namreč edino orodje organizatorjev dela, s katerim lahko motivirajo sodelavce za doseganje čim boljše učinkovitosti dela. Brez njega ostajajo le še disciplinski ukrepi, ki pa sami zase še nikoli niso dali trajnih rezultatov.

V nadaljevanju razgovora so izrekli precej kritičnih besed na račun tistih dejavnosti matične delovne organizacije, ki lahko odločilno vplivajo na rezultate dela te tozd. Mednje spadajo marketing, transport ter zlasti vzdrževanje. Zaradi sprejete reorganizacije iz leta 1980 bi moralo biti premagovanje težav pravzaprav olajšano, vendar se še marsikje kaže, da je nova organiziranost speljana le formalno, in da smo še zelo daleč od prve interesne povezanosti.

Na vrsto so prišle tudi družbenopolitične razmere v temeljni

organizaciji. Ugotovljeno je bilo, da je treba predvsem izboljšati informiranost, ker je le na ta način možno preventivno delovati proti raznim dezinformacijam, polresnicam in podobnemu.

Pri odpravljanju nakopičenih

Investicijski načrti 1984

VZDRŽEVALCI SE VESELE

Nič kaj veselo ni variti in klepati zunaj, na dežju, snegu, mrazu. Poleti pa se dviguje prah, saj mimo po cesti vozijo težki kamioni. Že dolga leta delajo tako rekoč na cesti. Kdo torej ne potrebuje bolj nove prostore za delo, kot naši vzdrževalci?

Ing. Krivec, vodja investicijske službe meni, da bo v prihodnjem letu nova hala Vzdrževanja že gotova. Izgradnja naj bi se začela, če bo pridobljeno gradbeno dovoljenje, že konec decembra in bo potekala fazno. Najprej bodo začeli z investicijskimi deli iz projekta proizvodne hale A, ki bo namenjena obratu obdelave, proizvodnje rezervnih delov in remontnih delavnic. Hala A bo imela površino 8806 m² in bo stala na severni strani obstoječe proizvodne hale titanovega dioksida, zajemala pa skupno z vsemi investicijskimi kompleksi med »S« kanalom in Ložnico. Proračunska vrednost objekta znaša šest in pol starih milijard.

V tretji fazi se predvideva gradnja hale B, v katero bodo vključeni sanitarni in garderobni prostori, priprava dela s konstrukcijo in manjša jedilnica. V podaljšku tega objekta, to bo četrta faza, pa bo še delno odprto in delno zaprto skladišče drobnega materiala, v sklopu omenjenih obratov pa naj bi gradili tudi skladišče za tehnične pline (kisik, dušik, aceten, CO₂ ipd.) ter skladišče maziv in olj za potrebe celotnega vzdrževanja.

težav so samoupravne delovne skupine premalo naredile. Sploh pa je treba analizirati delo organov upravljanja ter družbenopolitičnih organizacij v temeljni organizaciji in skrbeti za njihovo povezanost z bazo.

Nedavno je bila na medobčinskem komiteju za pregled investicij v Celju odobrena prva faza, tako da bomo s pripravljalnimi deli poskušali začeti še v tem letu, ali pa takoj po novem letu.

Bogomir Orter pred prostorom, kjer so kleparji in ključavničarji prepuščeni neusmiljenemu vremenu

Bogomir ORTER dela v vzdrževanju že petnajst let, zato z veseljem pričakuje že nekaj let obljubljeni halo Vzdrževanja. »Vsi pričakujemo, da bomo končno le imeli boljše pogoje dela, nove stroje in večje prostore. V teh starih delavnicah se stiskamo in smo drug drugemu napoti in ta bližina je večkrat nevarna. V novi hali obljublajo, da bomo imeli dvigalo, potem ne bo potrebno več dvigati težkih predmetov z rokami. Delali bomo pri naravni svetlobi. Tudi lokacija hale je dobra, ker bomo bližje objektom, ki jih vzdržujemo.«

Na tem mestu bo stala centralna vzdrževalna delavnica in obrat za proizvodnjo zapornih elementov

DRUGO LETO TUDI VEFLON II.

»Lokacijska odločba, zaključba, vsa tehnična dokumentacija je pripravljena, pridobivamo pa še gradbeno dovoljenje«. Tako je povedal ing. Krivec, vodja investicijske službe.

Tudi druga hala Veflona, obrat za proizvodnjo zapornih elementov je investicija iz temeljev plana za srednjeročno obdobje 1981 - 1985. Objekt bi naj bil končan v letu 1984. Grajen bo dvoetažno v velikosti 990 m². Za obrat zapornih elementov bomo odšteli približno tri in pol starih milijarde. Proizvajali pa bodo predvsem proizvode za zunanje tržisce.

M.G.

je s svojim deležem sodelovala tudi Cinkarna in s tem pridobila 1000 m² skladiščnih površin za TOZD Grafiko ter s tem tudi predkupne pravice v primeru odprodaje skladišča.

Cinkarna želi v skupnem družbenem interesu prispevati svoj delež pri urejanju lokacijsko-funkcionalne zaokroženosti industrijskega kompleksa (Cinkarna-EMO-KOVINOTEHNA).

Z zavodom za planiranje občine Celje je že podpisana pogodba, s katero Cinkarna opušča proizvodno in skladiščno dejavnost na desnem bregu Hudinje (obradi, skladišča, garaže in pisarniški prostori obrata superfosfat) s površino okoli 18.446

Skladišče T Mercator

NAKUP SKLADIŠČA KOVINOTEHNE V BUKOVŽLAKU

Cinkarna že od leta 1960 dalje postopno seli proizvodne dejavnosti iz starega dela Cinkarne na novo lokacijo - kompleks industrija jug. Postopno ukinjanje in preseljevanje se predvideva do leta 1990-1995.

Življenjski prostor na novi lokaciji industrijskega kompleksa industrija jug, pa se je od prvotnega načrta pa do danes znatno skrčil z ozirom na možnosti.

Cinkarna je namreč postala z izgradnjo nove magistrale vzhod-zahod, železniške ranžirne postaje, regulacijo Ložnice in Hudinje zaprta, brez praktičnih možnosti nadaljnega širjenja. Prizadevamo si, da ostane zemljišče severno od vzhodne Ložnice in bodoče nove tirne skupine - tira za EMO, namenjeno za nadaljnjo izgradnjo proizvodno čistih obratov Cinkarne. Na opisanem kompleksu se torej poleg cinkarniških obratov nahaja na vzhodnem delu skladiščni kompleks Kovinotehne, ki zavzema površino okoli 29.291 m² in zgradba - skladišče s pisarniški prostori skupaj okoli 11.342 m². Ob izgradnji tega skladišča

m² od tega okoli 4.770 m² skladiščnih prostorov. S to sprostitevjo zemljiškega kompleksa bo pridobil EMO možnost, da zaokroži svoje prostorske potrebe v eno celoto. Cinkarna pa s tem rešuje zemljiški kompleks na levem bregu Hudinje, za opuščen skladišča pa si mora zgraditi nadomestno skladišče in proizvodni obrat.

Z ozirom na to, da je zemljiški kompleks Cinkarne na novi lokaciji omejen, vidimo skupno rešitev s Kovinotehno. Obe delovni organizaciji lahko svoje lokacijske probleme rešita na najbolj racionalni način, to je, da Kovinotehna odstopi - proda svoje prostore v Bukovžlaku Cinkarni, zase pa zgradi nadomestne objekte na kompleksu, ki ga že ima na Zgornji Hudinji.

Cinkarna bi s pridobitvijo skladišča Kovinotehne v Bukovžlaku lahko rešila:

1. Odpade nadomestna gradnja skladiščnih površin
2. Del nizkega skladišča »B« s površino 1.800 m² pa bi lahko takoj uporabila za razvojni program TOZD Kemija (kalcijevi stearati in agrokemotehnična sredstva)
3. Uredila bi se prodajna in

nabavna skladišča s spremljajočo službo Marketing (skladišča so sedaj razmetana po celotni površini - starem in novem delu).

4. Izboljšala bi se organizacija transporta in skladiščenja s tem pa bi prihranili na stroških.

5. Iz ekološkega - vodnogospodarskega stališča, bi se enotno za celoten kompleks urejala meteorološka in tehnološka kanalizacija.

6. Zaključena bi bila celovitost cinkarniškega kompleksa s možnostjo ureditve:

- varnostne zaščitne ograje,
- urejen uradni dostop iz magistrale vzhod - zahod za ves tovarni promet, vključujoč kupce in delavce,
- iz požarno varnostnega stališ-

ča pa tako Cinkarna pridobi dvojni vstop z južne strani in en dostop iz severa.

Predlog financiranja kupca

Zaradi interesa vseh proizvodnih tozdov, ki je razviden iz analize potreb ureditve nabavnih in prodajnih skladišč, enotno na enem mestu, bodo sredstva izločena po deležu interesa - obsega poslovanja. Skupna vrednost objektov z zemljišči in infrastrukturo je 270.000.000,00 din.

(240 milijonov din virmansko do konca 1. 1983, 30 milijonov din za odkup zemljišča in plačila prispevkov za uporabo zemljišč).

Milan KRIVEC

Preskrba s surovinami

Bomo nabavljali le še s kompenzacijami?

Gospodarske razmere v Jugoslaviji in v svetu tudi cinkarniškim preskrbovalcem niso naklonjene. Pa vendar ocenjujemo, da so skoraj vsi celoti uspeli nabaviti surovine za našo proizvodnjo.

Skoraj za vsako surovino so morali na jugoslovanskem tržišču sklepati samoupravne sporazume, večkrat urgirati, se posluževati raznih kompenzacij (plačevanje v blagu), v večini primerov pa je šlo za izigravanje dogovorov o oblikovanju cen. Bilo je le malo normalnih dobav in v roku. Kljub temu je bila naša proizvodnja z nekaterimi izjemami normalno oskrbljena in ni bilo večjih izpadov.

Tudi na področju uvoza se je položaj zelo spremenil. Jugoslavija je s svojo negativno devizno bilanco izgubila zaupanje tujih bank do vračila, zato moramo sedaj vse, kar kupujemo zunaj, plačati vnaprej. Za normalno poslovanje Cinkarne bi potrebovali 20 milijonov dolarjev. Ker pa toliko od pičlega izvoza ne moremo dobiti, so naše dobave omejene. To pa se seveda pozna v proizvodnji. Tudi v zunanjetrgovinskem poslovanju se večinoma poslužujemo kompenzacij, ker le na tak način lahko vsaj delno pokrivamo naše potrebe.

PRESKRBA Z ILMENTOM

Oskrbi s surovinami za Titanov dioksid posvečamo največjo pozornost. Razen v dveh primerih, ko je bila proizvodnja zmanjšana, še ni prišlo do zastojev. Šlo je za nepravčasno dobavo, kajti ta postopek je izredno dolg. Poleg tega da zagotovimo devize za vnaprejšnje plači-

lo, je potrebno poiskati ladijski prostor na liniji Avstralija - Jugoslavija (po možnosti domači prevozniki zaradi plačila vozarine v dinarjih). Potovanje ladje pa traja približno en mesec. Toda imeli smo srečo in izredno hitro realizirali manjkajoči ilmenit.

V Titanovem dioksidu je nekaj časa primanjkovalo tudi separama, vendar je bil pravočasno naročen v okviru maloobmejnega prometa z Italijo. Prišlo pa je do manjše zamude pošiljke zaradi avgustovskih italijanskih počitnic.

MANJŠA PROIZVODNJA ZARADI CINKA

Dobave cinka kot surovine za Metalurgijo in Kemijo so bile letos zelo otežkovane in manjše od potreb. Iz Titovega Veleša smo dobili približno 5.500 ton cinka, medtem ko je bil zambijski cink v primerjavi s lanskim letom zmanjšan (2.500 ton). 3.000 ton cinka smo dobili od drugih dobaviteljev s pomočjo posrednikov, tako da smo ga jemali na predelavo. Omenjena količina je bila vezana tudi na kompenzacije v zameno za mazut, električno energijo, devize in podobno. Tudi prihodnja dobava je kljub dohodkovni povezanosti z rudnikom Toranico v Makedoniji, pod velikim vprašajem.

POMANJKANJE TUDI DRUGOD

V drugi polovici leta nam je primanjkovalo pocinkane pločevine za izdelavo žlebov in cevi, zaradi zmanjšanja uvoza iz Poljske in ČSSR. Domača pločevina pa ni dovolj kvalitetna.

Poslabšala se je tudi kvaliteta sekundarnega cinka za obrate TD peči. Pomankanje primarnega cinka pa pogojuje tudi pomankanje sekundarnega. Tudi tu smo se v večini primerov posluževali kompenzacij.

Proizvodnja Metalurgije je čutila skozi vse leto pomankanje žvepla, ki ga dobivamo iz Poljske. Kompenzacija s Poljsko se je proti koncu leta končno posrečila, vendar našim partnerjem, ki so nam omogočili odpremo zdravil na Poljsko, letos dolgujemo še dva milijona dolarjev devizne participacije.

MANJŠE PROIZVODNJE OSTALE BREZ

V Kemiji Mozirje ni bilo proizvodnje purpene, ker nismo uspeli zagotoviti deviz za nakup surovin. Dobavo železnih oksidov in klorkaučuka pa smo preusmerili iz zahodnega tržišča na vzhodno. V domači nabavi pa je vse leto primanjkovalo lucelina, ker so zmogljivosti v Jugoslaviji premajhne. Podoben problem so imele delovne organizacije, ki proizvajajo pralni prašek.

Brez surovin so ostali tudi proizvajalci tekstilnih barv v Kemiji, ker ni bilo deviz za uvoz barvnih koncentratov iz zahoda, na vzhodnem tržišču pa teh ni. Spomladi je bil prizadet tudi program proizvodnje modrega bakra, ker ni bilo prostih količin odpadnega bakra. S hitro tržno akcijo smo to začasno uredili, vendar spet pričakujemo težave spomladi, prav takrat, ko bi morali postreči na tržišču s škroplivom.

Pomankanje surovin čutijo tudi v Veflonu in Grafiki. Oboji si pomagajo z združevanjem

Novo v delovni organizaciji

Kaj bo z gudronom

Že lani spomladi smo v pražarni železovega sulfata KKČ na predlog tov. Ružiča in tov. Naraksa obudili možnost porabe gudrona in njegove zamenjave za mazut, ki je bila prvič ugotovljena že leta 1975. Do poizkusov v industrijskih razmerah takrat ni prišlo. Te smo na osnovi informacije, da ima gudron poleg kurilne vrednosti, ki je enaka mazutu še prosto žveplovo kislino in druge spojine žvepla ter nečistoče, obnovili v letih 1982/83. Tako smo letos že porabili okrog 150 t gudrona in s tem nadomestili okrog 82,5 t mazuta.

S tem smo dosegli enega od osnovnih ciljev nadaljne usmeritve Cinkarne, kjer skozi tehnološke - ekološke zaokrožitve, odpadke oz. ostanke obstoječe

sredstev s kupci, aranžirani in kompenzacijami. Grafika je sicer dobila šestmesečni kredit pri licenčnem partnerju K + E Wien, toda težave bodo pri vračilu kredita.

KO ZMANJKA NA TRGU, NAROČILA DEŽUJEJO

Ko se pojavi pomankanje rezervnih delov in repromateriala v trgovinah, se v Cinkarni poveča število naročil. Razumljivo je, da nabavna služba ne more delati čudežev, čeprav vsi to pričakujejo. Pri uvozu naročila dolgo čakajo na vrsto zaradi dolgih dobavnih rokov in kot že tolikokrat rečeno, pomankanja deviz. Dostikrat pa se zgodi, da ob tem čakanju, dobavitelj že spremeni ceno.

Če na kratko omenimo še embalažo, največji problem predstavlja pomankanje in težavna nabava bele pločevine. Letos smo to rešili z uvozom iz ČSSR in kompenzacijami. Kako pa bo prihodnje leto?

ŠE DRUGI SUBJEKTI OTEŽUJEJO NABAVO

Pritrditi moramo zatrjevanju delavcev v marketingu, ki se direktno soočajo s problemi nabave, da je potrebno vlagati izredne napore, da zagotovijo surovine za normalno proizvodnjo. Brez težav pa ne gre tudi znotraj delovne organizacije, saj o tem pričajo nenatančnost in neažurnost sprejetih pošiljk v Transportu in premajhni skladiščni prostori, posebej za tekočine. Neopravičljivo pa je to, da šepamo tudi tam, kjer je najmanj potrebno, to je pri reorganizaciji, s katero smo obstali na pol poti glede organizacije tehnoloških in operativnih priprav dela v tozdih. Vsaj zaenkrat so le-ta nič več kot administrativni centri v proizvodnji.

M.G.

Uporaba odpadnega materiala kot sekundarne surovine ni nekaj povsem novega, vendar v zadnjem času doživlja velik preobrat. K temu so predvsem doprinele spoznanja, da naravni viri energije in surovin niso neizčrpani. Dodatno pa je potrebno omeniti, da nekontrolirano kopičenje odpadnega materiala vpliva na kvaliteto okolja, ki postaja vse bolj nečisto.

Uporaba sekundarnih surovin pomeni varčevanje nafte in njenih derivatov. V svetu in pri nas smo se v zadnjem času lotili ukrepov in meril za zmanjšanje potrošnje surove nafte. Tu pa lahko tudi pri nas reciklaža rabljenih naftnih derivatov odigra veliko vlogo.

Tako se rabljena olja pojavljajo na zelo širokem področju človekove dejavnosti. S tem problemom so se najprej soočili ekologi, ker je velika količina teh odpadkov vse bolj ogrožala okolje, posebno vode. Samo en liter nepravilno spuščene odpadnega olja lahko ogrozi pitno vodo, in za odstranitev samo tega litra olja je potrebno približno milijon litrov vode.

Do pred nekaj leti za rabljeno olje ni bilo posebnega zanimanja, saj veljajo kot nepotrebna navlaka. Po nastopu energetske krize pa se ta odnos vedno bolj menja. To se izraža v izdajanju predpisov in zakonov o zbiranju v posameznih državah (tudi pri nas) in pa v uporabi novih tehnološko in ekonomsko upravičenih reciklažnih postopkov. Tako razvite države v Evropi kot v Ameriki, intenzivno rešujejo problem rabljenih olj. Potrebno je bilo precej naporov pri dokazovanju kvalitete regenerata. Danes je ta kvaliteta enakovredna novim oljem, kar potrjujejo različni testi.

V Sloveniji se v okviru sozda Petrol ukvarja z zbiranjem in rafinacijo odpadnih olj DO Petrol - Rafinerija Maribor, ki načrtuje predelavo okrog 3.000 t odpadnih rabljenih olj. Za to proizvodnjo porabi 400 t žveplove kisline, ki jo dobavlja Cinkarna in 320 t belilne zemlje. Po odstranjevanju vode, destilaciji in rafinaciji z žveplovno kislino, pridobijo bazno olje. Pri tem za vsako tono baznega olja, pridobljenega z reciklažo, privarčujejo 6 t surove nafte, kolikor jo je potrebno za proizvodnjo 1 t baznega olja direktno iz nafte.

Pri rafinaciji nastane tudi odpadni produkt: **kisli gudron**, okrog 500 t letno. Gudron je čisti odpadki in ga rafinerija odvažajo v posebno odlagališče - ilovnato Pesniško jamo v bližini Maribora. Rafinerija je dobila prepoved odlaganja zaradi onesnaževanja

talne vode in emulgiranja ker s svojo vsebino ogroža Pesniško dolino.

Tako sedaj gudron s spojinami cisternami dovažajo v Cinkarno, kjer smo zgradili priključke in dozorni rezervoar ter ga tako koristno uničujemo, in s tem zmanjšujemo stroške.

Iz kurilne enakovrednosti mazuta in gudrona lahko letno porabo 2.100 t mazuta zmanjšamo na 1.000 t letno. To je trenutno s poizkusi ugotovljena tudi največja možna poraba. Ostanke kurjenja gudrona (žveplove kisline, belilna zemlja itd.) pa mu pri razpadu zmanjšajo kurilno vrednost. Vsekakor pa je pozitivno, da ima gudron precej žvepla in so zato pražilni plini bogatejši s SO₂ kot pri mazutu. S primerjalnimi testi smo ugotovili, da je zamenjava za saj ekonomsko manj zanimiva, saj zamenja le 55 odstotkov mazuta.

Če je gudronova cena brezpredmetna, potem da letna poraba 500 t gudrona pri sedanjih cenah mazuta, prihranek v višini 7.093.564 din. V rezultatu prihranka niso upoštevani stroški uničevanja, ekološki dodatek in amortizacija nove naložbe. Dokončni izračun prihranka bo možen po daljšem spremljanju vseh pozitivnih in negativnih vplivov na zamenjavo mazuta z gudronom.

V povezavi z Ljudsko tehniko smo izdelali tehnološki, gradbeni, strojni, elektro in merilni projekt. Dokumentacija je v fazi recenzije, v naslednji fazi pa bo Metalurgija s pomočjo Investicijske službe naložbo uresničila. Vrednost naložbe je ocenjena na 3.247.000 din. Točno predračunsko vrednost za Cinkarno pa bomo imeli po pregledu novih ponudb. Rafinerija iz Maribora pa bo vlagala v prevozne cisterne, črpalke in ostalo kar je v zvezi z dobavo gudrona v Cinkarno.

Tehnološki postopek uporabe gudrona je takšen, da avtovlačilec pripelje v Cinkarno polno cisterno gudrona, jo postavi na pretakališče in odpelje izpraznjeno. Polno cisterno priključimo na črpalno postajo, ki občasno prečrpa gudron v dozorni rezervoar. Od tu z dozirno črpalko potiskamo kontrolirano količino gudrona v oba šaržirna polža, tu se gudron pomeša kot pri mazutu z mešanico pirita, mazuta in železovega sulfata. Nastalo mešanico polž transportira v reaktor, kjer se izvrši zgorevanje in razklop.

Z uničevanjem gudrona se sestava piritnih ogorkov še poslabša, zato je nujno potrebno zmanjšati vpliv izcednih vod od-

lagališča Bukovžlak. To pa je možno le s čiščenjem, oz. nevtraliziranjem škodljivega vpliva na okolje.

V predlogih za nadaljnje delo predvidevamo pridobitev gudrona še od ostalih rafinerij, prav tako pa je možno uničevanje ostankov destilatov naftnih derivatov, če imajo kurilno vrednost, če vsebujejo žveplo in če niso vnetljivi. Možna je tudi naša pomoč pri praznjenju Pesniške jame in uničevanju že odloženega gudrona.

Ker je problem gudrona v času razreševanja postal republiškega pomena, se je vključila v delo še Gospodarska zbornica Slovenije in sicer njena Služba za napredek dela in tehnologije. Tako sodelujejo na naših rednih sestankih in zelo dobro ocenjujejo pristop Cinkarne k razreševanju gudrona, kjer sta eko-

nomška in ekološka korist ter interes zastopani v največji meri.

S sozdom Petrol načrtujemo tudi samoupravni sporazum, ki zajema naslednje skupine sodelovanja:

- preskrba, poraba in transport energetskih virov, vključno z reševanjem gudrona in upoštevanjem ekoloških vprašanj.
- preskrba s kemičnimi baznimi snovmi
- sodelovanje OLME/LJ in Cinkarne na področju sredstev za gradbeništvo in
- skupen nastop na zunanjem trgu.

Odlagališča za ostanke človekove dejavnosti pa naj pridejo v poštev le, če so izčrpane vse možnosti za gospodarno uporabo.

Dani PODPEČAN

Inovacije

v kemični in nekovinski industriji

Delavska enotnost je pripravila intervju z Maksom Pečnikom, predsednikom komisije za inovacijsko dejavnost pri republiškem odboru sindikatov kemične in nekovinske industrije Slovenije in našim sodelavcem. V septembru 1983 se je v Radovljici udeležilo posvetovanja o pospeševanju inovacijske dejavnosti kar 60 udeležencev iz vse Slovenije. Maks Pečnik, ki opravlja v Cinkarni dela analitika inovacij je takole odgovorjal na vprašanja:

Seminar o inventivni dejavnosti v Radovljici. V ozadju Tukarič, Podpečan in Rakoš iz Cinkarne

Kako ocenjujete stanje inovacijske dejavnosti v kemični in nekovinski industriji Slovenije?

Rezultati analize, ki smo jo izdelali za leto 1982 so pokazali, da se je povečal inovacijski dohodek za 254 odstotkov v primerjavi z letom 1980 in znaša 177.225.330 din. Avtorjem je bilo izplačano 6.965.230 din posebnega nadomestila, kar je 4,32 odstotka od gospodarske koristi. Realizirani predlogi so s področja tehnike in tehnologije,

organizacije dela, varstva pri delu in transporta. Kvalifikacijska struktura predlagateljev se je bistveno izboljšala in so zastopani predlagatelji vseh stopenj izobrazbe in smeri poklicev.

Kateri pospeševalni dejavniki so odločilni za dobre in nadpovprečne rezultate?

Najpomembnejši je pozitiven odnos poslovnih in strokovnih služb v organizacijah združenega dela. Tam kjer imajo poslovniki delavci posluš za in-

Nova organizacija mladine

Slaba povezava s Celjem

Prav gotovo je ustanovitev osnovne organizacije Zveze mladine v Kemiji Mozirje zgodovinski dogodek, saj so se mladinci v tej temeljni organizaciji prvič organizirali v osnovno organizacijo. Kemija Mozirje je bil do pred nekaj meseci star kolektiv, star tudi po starostni strukturi delavcev v njem.

V letošnjem letu se je v tej tozdi zaposlilo kar dvanajst novih sodelavcev, ki so prinesli kolektivu mladost in svežino. O tem pričajo tudi popestrjeni odmori med delom, ko na dvorišču igrajo odbojko stari in mladi. Pravijo, da jim takšna rekreacija izredno koristi.

Na pobudo osnovne organizacije sindikata tozda so 16. novembra osnovali organizacijo mladine in izvolili za predsednico Renato Mernik, za namestnika Damjana Remca in tajnika Edija Šemerčnika. Izvolili so tudi referenta za šport in rekreacijo, tov. Milana Kukca. Seje sta se udeležila tudi predstavnika občinske konference ZSMS Mozirje in konference osnovnih organizacij ZSMS Cinkarne. Ker so na seji predvsem ugotavljali, da je dislocirana tozdi Kemija Mozirje premalo povezana z ostalimi tozdi Cinkarne, so mladinci za prvo nalogo določili obisk v celjski Cinkarni še v decembru.

Predlagali so, da naj bi tudi njihovi novi delavci sodelovali na uvajalnih seminarjih, da naj

bi v ta namen izdali brošuro o zgodovini Cinkarne, proizvodih, ki jih izdelujemo, HTV predpisih in drugih stvareh, ki jih mora vedeti vsak, ki se na novo zaposli.

Razmišljali so tudi, da bi sodelovali v kulturnih programih na proslavah v Cinkarni in občini Mozirje, ter v delovnih akcijah urejanja okolja. Predstavnica občinske konference pa je mladince pozvala k sodelovanju pri posvetih in pogovorih o raznih problemih mladih v Mozirju, ki jih organizirajo večkrat na leto.

Največ pa bi lahko mladina v Mozirju prispevala na športnem področju, tako da bi tudi ta tozdi lahko imela svoje predstavnike v reprezentanci Cinkarne in se kot ekipa lahko pomerila z ostalimi tozdi.

Njihovo zagnanost so prevečvale tudi želje, da bi se mladi v njihovi tozdi povezovali še z drugimi dejavnostmi, ki jih gojimo v Cinkarni, kot so Ljudska tehnika, itd. Pri vsem tem pa jim želimo veliko uspeha.

Res pa je, da je premalo zanimanja od strani vodilnih.

Delo mladincev se torej na skrajnih vseh področjih lahko uveljavi kot pozitiven in zaželen faktor. Tako pri odražanju samoiniciativnosti pri konkretnih akcijah, kakor tudi aktivno udeleževanje v vseh oblikah dela.

Ivan JUG

110 let Cinkarne tako in drugače

pa vendarle še vedno 110 let

LE ČEVLEJE SODI NAJ KOPITAR! Rek, misel, že zdavnaj izrečena pa še vedno zelo uporabna. Kdo naj sodi? Kdaj naj sodi? Komu naj sodi? Predvsem sebe in nato bližnje in šele nato vseprek. Soditi je tako enostavno in sladko še posebej, če nisi v istem kotlu z obsojenimi. Nekaj polresnic sem zadnjič zasledil v celjskem mladinskem glasilu. Že res, mladost je lepa, neponovljiva. Mladi naj bi bili poletni, revolucionarni, kritični. Vprašanje pa je, če kritika vedno izhaja iz izkušenj, iz tako imenovane življenjske modrosti. Vprašanje je tudi ali ni najbolje naše težave, lahko jih imenujemo tudi »grehe«, reševati najprej doma v svoji hiši in šele nato pred svetom. Naša tovarna je stara 110 let. Koliko smo pa mi stari?

Le delček bremena teh častljivih let prenašamo na svojih ramenih in smo že »strašno pametni«. Ne bi se čudil, če bi kritično spregovoril delavec žuljavih rok tik pred odhodom v pokoj. Le človek, ki je vse življe-

nje doživljal utrip za utripom kakršnega čutimo v tovarni, le ta je lahko pošten in dobronameren razsodnik, kajti sekunde, minute, mesece in leta je zaupal tovarni.

Nikakor pa ne bi smeli soditi ljudje, katerih korak je šele na pragu.

O upravičenosti razsojanja še samo tole: Pred kratkim smo imeli v tovarni čez sto polnih vagonov zmrznjene rude. S nekakšnim občutkom sreče in zadovoljstva sem opazoval kako celoten kolektiv ne glede na delovno mesto z udarniško vnemo prazni vagon za vagonom. Na preznjenih in umazanih obrabih pa je vendarle bilo čutiti vprašanje: Kje ste mladinci? Kje je vaša udarnost? Tudi delo je pravica, ne le besede, ki so zapisane v obliki raznoraznih ugodnosti. Ali so mladinci le tisti, ki sodijo, svetel primer pa naj bodo drugi? Prepričan sem da niso.

A. D.

Ustanovitev osnovne organizacije v Transportu

Toplejši val

2. decembra 1983 smo imeli v tozdu Transport mladinski sestanek. Ne glede na številčno prisotnost je bilo čutiti pripravljenost za delo. Naša želja je, da bi vsak član mladine v našem delovnem kolektivu dal svoj, čeprav na prvi pogled malenkosten prispevek, ki pa lahko v mozaiku skupnega dela, medsebojne pomoči in tovarištva pomeni in mora pomeniti več, kot samo to. Kajti sodelova-

nje mladih v našem društvu je še kako potrebno, zato ga je treba vedno spoštovati.

Načrtovali smo tudi naše bodoče delo. Pri tem računamo na sodelovanje z ostalimi mladinskimi organizacijami v delovni organizaciji. Zavedamo se, da v nekatere tozdi predsedniki mladine uživajo svoj ugled le na papirju, in svojo nezainteresiranost prenašajo v mladinski krog.

*Vsem mladim v Cinkarni
želimo
veliko sreče in zadovoljstva
v novem letu*

Iz predstave »Kam gre nebo spat« v izvedbi Plesnega gledališča Celje.

Foto: Bojan Vivod

Doživetje

Malica se počasi izteka in ne-kateri komaj čakamo, kdaj bo ura dve. Sedim med množico ljudi, ki se nemo opazuje. S tresočimi rokami srkam zadnje kaplje kave. Misli mi počasi plujejo po nekdanjem svetu iluzij, idealov, glasbe, kot ladja, ki se počasi potaplja. In čemu vsa ta domišljija o spoznanju življenja, avantur, pustolovščin, bežanja pred lažno usodo in iskanja stvarnosti v uto-piji cigaretne dima?

Bila je senca, sanje na prekleto svet, ki ga zagrinja moč v naročju smrti. In njen otožni glas, glas, ki je pred menoj slikal podobe preteklosti. In mimo mene je bežalo njeno življenje, življenje proti morju. ...

Razmišljam o Bombayju. O Bombay, je še na svetu mesto s toliko tragedijami v sebi, kot si ti in tvoje večno vrenje?

Komaj rojeni dojenčki so ležali kot mrtvi v naročju izžetih mater. O, ti krutost življenja, sem jaz kriv, da ste se rodili prav tukaj, na ulicah te sirotišnice?

Spominjam se večerov, ki sem jih

preživel v hotelu TAY MAHALI INTERCONTINENTAL. Vratar v kičasti uniformi negalantno pozdravi pri vhodu. Prisedem k turistkam in kar kmalu ugotovim, da smo že vsi skupaj v rožcah. Ob prijetni glasbi gremo plesat in šele takrat opazim njihovo nesigurnost v nogah. Ne, niso tako pijane, opazim. Zenice so jim preveč široke in motne. Hašiš je tu res precej cenejši od pijače. Klikerji mi astronomsko delujejo: »Še samo tega mi je manjkalo,« pomislim, presneti vitaminarji! Nič, kar je, pač je. Le pol ure od te oaze, so kupleraji.

Dekleta mladostnih let s pikami na čelu prodajajo svoja telesa in mladost, pod trzajočim hropenjem pohotnih starcev in zahtevnih mornarjev. Izginjajo sanje o princu iz sanj in sanje o prvi ljubezni.

LJUBEZEN? Pri njih je vedno le vprašanje in njihovo telo je stroj, ki ga prodajajo za razkošje in za preživetje. Vse prevečkrat le za preživetje.

Ivan JUG

KDO SI

KDO SI,
ki si mojim nočem ukradel sen,
moj pogled prekril s temno tenčico?
Zakaj mi tvoje oči iz katerih žarijo smaragdi
toliko pomenijo?

Naj se umaknem? Ne morem,
prepozno je. Rada bi izplavala, oprijemam
se bilk, toda moje roke ostajajo prazne.
Tipam v temo in se pogrezam.

Podaj mi roko, prosim,
ne pusti da padem še globlje,
Potegni me iz sveta sanjskih upov,
pomagaj, da stopim na trdna tla.

Ne, nočem, ne smem. Ne rabim pomoči,
ne tebe. Našla bom oporo v sebi
in vstala.
Sicer pa, kdo sploh si?

CVETKA

PUSTI, DA SANJAM

Najine poti je prerasel plevel.
Po dolgih senošetih se plazijo spomini.
Skrivnosti davno pozabljene sreče.
Mladost in skok v samoto, prerano,
vrni se, ne odidi.

Topot korakov zamira v temi,
krošnje prastarih dreves
me zavijajo v svoje zavetje,
krik skovirja nekje v daljavi
in nad gozdom drobno lesketanje zvezd.

Usahnil je potok,
zvezde ugašajo, noč vsenaokrog.
Noč v meni in njeno skrivnostno šepetanje.
Šepet, sanje rojstva davno izgubljene sreče,
sanje vračanja.

Zakaj, oh prekleto, zakaj si zopet tu,
prebujenje?
Pusti da sanjam, pusti mi lebdeti
nad zvezdami, pusti da plavam,
da se utapljam v sanjski sreči, pusti!

CVETKA

HUMOR

Španec se ponoči vrne v hotel.
Zaspani vratar ga vpraša: Kdo
je?

HUAN SANČEZ ANTONIO
GONZALES!

- Dobro, vstopite vsi!

Mornar vpraša barsko damo v
nekem pariškem hotelu:
Govorite angleško?
Malo.
Koliko?
Petdeset dolarjev.

Ivan JUG

Novoletna priloga

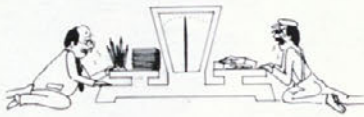

Kdo je zmagovalec?

Prijatelj mi je svetoval: Nikar se ne praskaj tam kjer te čisto nič ne srbí! Sami sebi ustvarjaš problem! Njegovo »dobronamernost« sem odločno zavrnil z jasnimi argumenti: »Zdrava kritika že tako dolgo odmaknjena nam povprečnežem, ki kot noji tiščimo glave v pesek, lahko doseže prav neverjetne rezultate. Pozitivne seveda. Sicer pa ne mislim pisati o nikakršnem tabuju. Zbral sem le gole, statistične podatke, ki pa so lahko realni ali pa presenetljivi. Kakor pač kdo na takšne in podobne stvari gleda.

Ker pa so gole številke resnično lahko preveč suhoparne, sem si dovolil pri njihovem navajanju malce komentiranja. Navadnih svinčnikov porabimo v naši »fabriki« v enem letu tisoč sedemsto šestintrideset. Brez skrbi, da nihče ne more dvomiti o naših risarsko umetniških sposobnostih. Poraba radirk pa je

izredno majhna. Številka petsto dvainsedemdeset jasno potrjuje, da zelo malo grešimo in je povsem logično, da nam torej ni treba napak radirati, ker jih enostavno skorajda ni. Flomastrov porabimo tisoč šestopetnajst. Ta številka potrjuje, da nismo le risarji temveč tudi pravi mojstri pisane

besede. Ker flomaster brez vložka ni čisto pravi flomaster, moram še povedati, da porabimo vložkov skoraj enako število. Kemičnih svinčnikov porabimo tri tisoč devet, vložkov za te svinčnike pa štiri tisoč devetsto trinajst. Vse te številke pomenijo oziroma potrjujejo že prejšnje trditve o nagnjenju k umetnosti. Vprašanje je le, zakaj vpricho toliko števila pisal ne opismenimo še tista dva ali

kakšnega več, ki jih neuradno tretiramo za nepismene. Poraba raznih zvezkov ob misli, da imamo ogromno šoloobveznih otrok niti ni prevelika. Tisoč šesto triintrideset kosov je povsem v mejah normale. AOP je porabil štiristo triinosemdeset tisoč petsto brezkončnih obrazcev. »Srečni smo lahko, da je naša obveščenost kar se številke tiče tako neskončno kvalitetna.

Vsak dan slišimo pripombe: »Tisti v pisarnah samo kavico srkajo, za delo jim je pa figo mar«. Takšne misli so zlonamerne in povsem netočne. Osemsto dvainajst tisoč porabljenih pol pisarniškega papirja zgovorno priča, da so naši administrativci zelo, zelo marljivi ljudje.

Vendar pa naša »fabrika« ne stoji tako zelo dobro le zaradi administrativne marljivosti temveč tudi zaradi ugodnih proizvodnih rezultatov. Na kratko povedano, zaradi velike zagnanosti neposrednih proizvajalcev. Njihov

več nadvse ustvarjalne roke v enem koledarskem letu zaščitijo dvanajst tisoč delovnih rokavic. Upravičena poraba, kajti delovne roke je treba varovati, kot punčico svoje oči. Vsi skupaj pa smo tudi zelo higijensko usmerjeni. Roka roko umiva, to je že res. Še bolj pa je resnično, da si roke peremo s takšno vneto in zagnanostjo, da nikdar in nihče ne more imeti »umazanih« rok. Triindvajset tisoč petsto toaletnih mil to misel samo potrjuje.

Napisati epilog o vsem tem je precej težavno. Kdo sploh je zmagovalec? ADMINISTRACIJA ali PROIZVODNJA?

Kdorkoli že, zmaga je vseeno. Tudi pri neodločnem rezultatu je lahko slutiti porazenca. Izgubljam namreč mi vsi...

Napovedi za leto 1984

Standard ob zrasel do zavirljive višine vsak delavec bo milijonar. Blagostanje bo zadovoljilo še takšne skomine kot hudournik pritekal k nam bo denar

Korenite spremembe na področju prehrane. Mrki pogled prešel bo v nasmeh, želje naše ne bodo več izigrane. No, tudi upati ni nikakršen greh!

Brez besed

Izbrali smo te za delegata, v upanju, da nas boš močno zastopal!

Premikanje kazalcev naprej in nazaj naj tudi v bodoče bo naše vodilo, kajti neumnost človeka je vendar brez mej, a različne težave le bežno svarilo

Na nekem križišču, nekoč, stal bo pravi dedek Mráz. Bo kmalu nastopil ta čas? bo kdo od nas še navzoč,

Delegatska udeležba bo polnoštevilna, seje, sestanki pa zares kvalitetni; gradiva in slično vse manj obilna samoupravljalci bodo neverjetno poletni

Hik... malo p...več maliganov. Bomo pa leta 1984 treznejši ob izpolnitvi raznoraznih programov, bomo iz trenutka v trenutek srečnejši

Obnovljena je hiša ambulante, v njej bodo le resnično bolani, na prste bomo šteli simulantе, le rezultat »fabrike« bomo predani.

Premagali bomo torej vse težave, na konju zmage bo naša Cinkarna, prodrlo bo v naše bistrе glave, da drugi dom je vendar tovarna.

Melodija bo torej presrečno izzvenela, le strune bo treba ubrati ta prave, pravilno oceniti delo od dela, vse tisto kar ustvarjajo roke in glave...

Naš standard

SEZONSKI
YU MENU

POSEZONSKI
YU MENU

Turistična ponudba '84

Indeks, OD in vse ostalo masko pravo si nadeni vedno prikimavaj z glavo ponavadi idealni so pač leni

Novoletna priloga

ventivno dejavnost, dosežajo dobre inovacijske pa tudi poslovne rezultate. Kot potrditev dobre organizacije, visoke strokovnosti in gospodarne proizvodnje je tudi veliko predlogov, ki so hitro in strokovno ocenjeni ter preneseni v uporabo. To pa dosežajo samo v tistih delovnih organizacijah, kjer je prodrlo spoznanje, da je inovacijski proces sestavina celotnega produkcijskega in posebej reprodukcijskega procesa.

Te cilje pa je mogoče doseči z dobro organiziranim razvojnim delom, ki vključuje vse ustvarjalne delavce in so jim vnaprej zagotovljena materialna sredstva, poleg tega pa še moralna in materialna priznanja za inovacijske dosežke. Na ta način se širijo uporabna nova in preizkušena znanja, ustvarja zdrav tekmovalni duh za doseganje novih zahtevnejših ciljev.

Me delovne organizacije, ki so uspešnejše pri doseganju teh ciljev, torej inovacijsko bolj produktivne v naši panogi lahko prištevamo: Aero, Cinkarno, Iplas Koper, »Kamnik« Kamnik, Krko Novo mesto, Plamo Podgrad, Savo Kranj in Lek Ljubljana; ki so povprečno dosegli 2,5 predlogov na 100 zaposlenih.

Kakšno je stališče vaše komisije do moralnega in materialnega nagrajevanja inovatorjev?

V delovni organizaciji je potrebno ustvariti takšno vzdušje pri vseh strukturah zaposlenih, da bo imel predlagatelj vso pomoč, razumevanje in naklonjenost za izdelavo predloga, da bo ta v

najkrajšem času strokovno ocenjen, tako za tehnično uporabnost in izvedljivost ter pričakovano ekonomsko korist. Najbolj pomembno pa je, da je predlog pozitivno ocenjen in z napori vseh strokovnih služb v najkrajšem času uveden v uporabo ter da začne dajati pričakovani dohodek.

Šele, ko so izpolnjeni vsi pogoji, ki so naravna logična obveznost poslovnih delavcev in strokovnih služb, začnemo razpravljati o pravicah predlagateljev inovacijskih predlogov o izplačilu posebnega nadomestila. Za doseglo boljših rezultatov mora biti naša pozornost usmerjena posebej v stimulativno nagrajevanje in s tem spodbujanje najsposobnejših strokovnjakov za največje ustvarjalne napore. Poleg pogojev za uspešno in produktivno raziskovalno-razvojno delo se moramo v organizacijah združenega dela začeti dosledno zavzemati proti uravnilovki, ki je uperjena proti strokovnosti. Prav strokovnjake moramo spodbujati za intenzivno inventivno delo.

Samo od vrhunskega strokovnjaka lahko pričakujemo tudi revolucionarne inovacije na področju tehnike, organizacije in poslovanja. Množično inventivno dejavnost pa bomo tako zainteresirali in pritegnili k sodelovanju vse strukture zaposlenih ne glede na izobrazbo in dela, ki jih kdo opravlja. Prav množična inventivna dejavnost pa je in mora biti naš skupni kašipot na poti boljšega gospodarjenja in ekonomske stabilizacije.

Poslovanje z osnovnimi sredstvi in drobnim inventarjem

Novo navodilo

Pri poslovanju z osnovnimi sredstvi in drobnim inventarjem se pogosto srečujemo z različnimi problemi. Tako še vedno ni rešeno vprašanje enotnega skladiščenja osnovnih sredstev v uporabi, investicijske opreme, osnovnih sredstev izven uporabe in odpisanih osnovnih sredstev. Tudi pri naročanju oziroma dvigovanju osnovnih sredstev iz skladišča nastajajo problemi, saj se dogaja, da naroči osnovno sredstvo ena toz, dvigne pa ga druga, če ga slučajno potrebuje. Po drugi strani pa se v skladišču kopičijo osnovna sredstva, ki jih je nekdo naročil, pa jih ni dvignil. S tem se ne le kopičijo zaloge, temveč tudi nenamensko trošijo finančna sredstva. Da je stvar še bolj tragična, za tako stanje nihče ne odgovarja.

Z namenom, da se uredi poslovanje z osnovnimi sredstvi in drobnim inventarjem, je služba organizacije poslovanja pripravila navodila, ki vsebujejo vse postopke v zvezi s poslovanjem z osnovnimi sredstvi. V navodilu so prikazani postopki planiranja in pridobivanja osnovnih sredstev, promet in evidenca letih.

Osnovno izhodišče navodila je, da investicijska služba nosi odgovornost za planiranje, interno naročanje, vodenje nabave in prevzem osnovnih sredstev. Za smotrno upravljanje in tehnično evidenco v tozidih in službah so odgovorni obratovodje za posamezna stroškovna mesta v okviru tozid ter vodje služb za DSSS.

Velik poudarek je na planiranju osnovnih sredstev. Pri tem postopku je nastala sprememba. Planiranje osnovnih sredstev poteka v investicijski službi, ki skupaj s tozid Vzdrževanje zbere potrebe po osnovnih sredstvih, usklajuje te potrebe med tozid in pripravi letni plan nabave osnovnih sredstev. Letni plan potrjujejo delavski sveti tozid in DSSS. Tako ni več potrebno sproti potrjevanje delavskih svetov za posamezne nabave. Dodatno potrjevanje je potrebno le v primerih, ko so nastale prekoračitve v cenah ali pa je nastopila nujna nova potreba po nabavi osnovnega sredstva, ki ni bilo zajeto v letnem planu.

Pri postopkih pridobivanja osnovnih sredstev je naloga investicijske službe, da preveri, če je osnovno sredstvo, ki ga naročamo, upoštevano v letnem planu. Prav tako sodeluje pri prev-

zemu in aktiviranju osnovnih sredstev. V primeru prodaje osnovnih sredstev pa investicijska služba pripravi licitacijo letih.

Poleg postopkov poslovanja z osnovnimi sredstvi je v navodilu zajeta tudi dokumentacija, ki jo uporabljamo pri posameznih postopkih, njeno izpolnjevanje in kroženje. Organizacijsko navodilo bo veljalo od 1. januarja 1984 dalje, uporabniki pa bodo seznanjeni z njim v začetku januarja.

Naš namen in cilj je, da imamo urejeno poslovanje in evidenco osnovnih sredstev, saj je le-to tudi korak k boljšim poslovnim rezultatom. Zato pričakujemo tesno sodelovanje in zavzetost vseh, ki bodo uporabljali to navodilo.

Marija PEČNIK

Iz akcijske konference Zveze komunistov Cinkarne

Akcijsko povezovanje komunistov

Prenos in združitev poslovnega sistema tozid na raven delovne organizacije sta zahtevala od delavcev, da si razvoj svojega delovnega okolja in svojo ekonomsko varnost zagotavljajo povezano, in da prekoračijo ozke plotove svoje tozid. Pri uveljavljanju politike Zveze komunistov se morajo tudi osnovne organizacije vse bolj povezovati. Ta potreba je v zadnjih letih pospešila povezovanje komunistov preko problemske akcijskih konferenc. Na akcijski konferenci komunistov 17. novembra letos, so komunisti analizirali razmere v naši delovni organizaciji in ocenili vlogo komunistov, kot avangardo delavskega razreda.

Konferenca ni bila sklepčna!

Ugotovili so, da je delo osnovnih organizacij zelo različno v posameznih okoljih, kjer se sestajajo komunisti celo mesečno ali pa tudi le nekajkrat letno. V večini primerov pa sama vsebina dela ni dovolj revolucionarna, saj se zadovoljuje z branjem poročil višjih forumov ali premlevanjem že večkrat premletega. Pri posameznih proble-

mih iz delovnih okolij se vse prevečkrat zadovoljuje s splošnimi ocenami in to tudi takrat, ko so krivci znani. Zaradi navidezne miru, ko se ne bje bitka z idejnimi in praktičnimi odkloni od naše dogovorjene politike in njihovimi nosilci, izgubljajo komunisti ugled v svojih okoljih in se nezavedno odpovedujejo svoji revolucionarni vlogi. Taka

osnovna organizacija pa se ne more prevetriti niti z dejansko diferenciacijo in izključitvijo člankov, ki so v praksi že zdavnaj odstopili od politike ZK niti z vključitvijo poštenih, aktivnih in delovnih ljudi v njene vrste.

Sklepi konference zavezujejo predsedstvo, da skupaj z sekretarji osnovnih organizacij in vsemi komunisti z aktivnim spreminjanjem nepravilnosti povrnejo ugled Zvezi komunistov.

Z uresničevanjem tako zastavljenega cilja pa bodo sklepi konference v veliko pomoč novo izvoljenemu predsedstvu akcijske konference.

Komunisti so izvolili novo predsedstvo akcijske konference in sicer: za predsednika so ponovno imenovali tov. Marjana Dreva, za člane pa Alenko Pregelj, Marjana Kolarja, Dragoljuba Barbuloviča in Zvoneta Arha, ki bodo po svoji poštenosti in delu najlažje pripomogli k doslednemu uresničevanju sklepov in stališč partijske konference.

SKLEPI IN STALIŠČA

Dolžnost komunistov v naslednjem obdobju je nadaljevati stabilizacijska prizadevanja predvsem na naslednjih področjih v smislu 8. seje CK ZKS:

- Povečati fizični obseg proizvodnje, dvigniti nivo kvalitete proizvodnje, racionalizirati uporabo deviznih in dinarskih sredstev pri nabavi surovin, opreme, rezervnih delov poenoteno v delovni organizaciji, opredeliti enotno izvozno politiko.
- Potrebno je voditi takšno politiko, ki bo izboljšala kvalifikacijsko strukturo v celotnem kolektivu in na odgovorna dela in naloge postavila prodorne in sposobne delavce. Komunisti pa so dolžni preverjati vlogo delavcev pri izvrševanju nalog.
- Komunisti Cinkarne se zavezujejo, da bodo pri reševanju konkretnih problemov v svojih okoljih izhajali iz programskih načel ZKJ in avantgardne vloge delavskega razreda, da si pridobijo ugled in vpliv.
- Organizirati je potrebno program idejno političnega usposabljanja, ki bo obvezen za vse komuniste Cinkarne. Predsedstvo akcijske konference komunistov Cinkarne je dolžno spremljati delo osnovnih organizacij, predlagati pobude, v primeru daljše pasivnosti pa sklicati

osnovno organizacijo ZK, ki mora analizirati vzroke in sprejeti konkretne sklepe za povečanje aktivnosti.

- Naloga komunistov je tudi, da okrepijo funkcijo mentor-

stva mladim, sodelujejo pri idejno političnem usposabljanju mladih sodelavcev in omogočijo realizacijo njihovih upravičenih zahtev in potreb.

Marjan DREV

Razmišljanje

Odgovornost in družbeni trenutek

Zaostrene gospodarske razmere terjajo od nas, da iščemo nove poti, da pa hkrati uresničujemo vse tisto, kar smo si sicer zamislili, vendar še ni celovito zaživel. Prilaganje gospodarskim zahtevam stabilizacije pomeni dosledno uresničevanje ustavnih in zakonskih določb. Vendar za to ni več veliko časa.

Na področju združenega dela je v delovnih organizacijah prisotno mnenje, da morajo le-te poslovati neke na robu načela zakonitosti, govori pa se tudi še bolj radikalno, češ, treba je poznati zakon zato, da se mu izogneš. Kam vodi takšna politika je očitno, vendar pa je očitno še nekaj, namreč to, da je sedaj vprašljivo, kaj je potrebno razvijati: ali samoupravljanje ali pa samo ekonomičnost proizvodnega procesa v smislu njegovega prilaganja tržnim zakonitostim. Nedvomno je potrebno razvijati oboje, vendar pa se sedaj bje boj za dosledno uresničevanje zakonodaje na področju združenega dela. Očitno je samoupravljanje na hudi preiskušnji, vendar pa je tudi jasno, da je samoupravljanje naš adut, če ga bomo le uresničevali. Prav zaradi tega se nenehno govori o potrebi po zaostrovanju vseh vrst odgovornosti na področju združenega dela.

Samoupravljanje temelji na nekem avtomatizmu, ki predpostavlja dosledno uresničevanje odgovornosti. Če se ta avtomatizem poruši, je porušeno vse. Težava pa je v tem, ker odgovornosti ne uresničujemo država z aparatom prisile, kakor je to na drugih področjih, temveč jo morajo delavci sami uresničevati na področju združenega dela. Tukaj pa se pričnejo težave. Kako naj se nekdo sam kaznuje? Vendar bi bilo to v nekem smislu potrebno. Če odgovornosti ne

bomo pričeli uresničevati sami, jo bo pričela uresničevati država.

Odgovornost je vgrajena v same temelje združenega dela. Srečujemo se z osebno in vzajemno odgovornostjo, odškodninsko in krivdno, ki vključuje disciplinsko in kazensko odgovornost. Poudarja pa se tudi moralno politična odgovornost. Vse te odgovornosti se z različno intenzivnostjo prepletajo v združenem delu.

Iz temeljnih določb zakona o združenem delu izhaja, da bi moralo pri vseh oblikah uveljavljanja odgovornosti v združenem delu veljati načelo zakonitosti (28. člen ZZD). V nadaljnjih poglavjih, ko govori zakon o disciplinski odgovornosti, o odgovornosti za povzročeno škodo in o odgovornosti za opravljanje samoupravljaljskih funkcij, pa to načelo ni izpeljano, kar je vsekakor nedoslednost zakona. Tako zakon v členu 202 določa organe, ki so upravičeni zahtevati uvedbo disciplinskega postopka, toda istočasno ne določa obveznosti teh organov, da zahtevajo uvedbo disciplinskega postopka, če ugotovijo kršitev delovne obveznosti. V praksi se ta nedoslednost zakona zlorablja tako, da ti organi sami po

lastni presoji ocenjujejo in odločajo ali bodo postopek sprožili ali ne. Odločajo torej po načelu oportunitete in v skladu s tem načelom ocenjujejo zmotnost postopka in zaradi tega postopka ne uvedejo, čeprav bi ga po načelu zakonitosti morali uvesti. V naših samoupravnih splošnih aktih imamo to nedoslednost zakona preseženo, vendar se pogosto zakon zlorablja v smislu zgornje interpretacije.

Podobno stanje je na področju odgovornosti za povzročeno škodo. Če delavec ne povrne škode prostovoljno, začne temeljna organizacija pred sodiščem združenega dela postopek (207. člen ZZD). Toda spet je od presoje in odgovornih delavcev v tozdu odvisno ali bo do postopka prišlo ali ne. To pomeni, da vsi ne odgovarjajo enako za enako nedopustna ravnanja.

Na področju samoupravnih splošnih aktov, posebno samoupravnih sporazumov je stanje podobno. Na kratko povedano: Pri opredeljevanju dolžnosti smo zelo širokosrčni, na široko jih opredeljujemo, kar je vsekakor dobro. Toda slabo je to, da za te dolžnosti ne opredelimo odgovornosti, to je polaganje računa.

Zaradi tega je pač od subjekta odvisno ali bo dolžnost izpolnil ali pa ne. Vsekakor bi jo, če bi se zavedal, da visi nad njim grožnja odgovornosti, da se uresniči s svojo obveznostjo, torej s položitvijo računa.

Zavedati se je tudi potrebno, da glede odgovornosti ne moremo pričeti neke revolucije v okviru temeljnih organizacij in delovne skupnosti, kajti odgovornost ni le pravno, je predvsem kompleksno družbeno vprašanje, ki zajema ekonomska, sociološka, pravna, psihološka, filozofska in tudi čisto človeška vprašanja. Predvsem je to družbeno vprašanje in zato ga je potrebno pričeti uresničevati v celotni družbi. Pričeti pa je potrebno v temeljih, torej na področju združenega dela.

Drago DULAR

Dejavnosti s področja samoupravljanja

Delavski svet delovne organizacije je na svoji 3. redni seji 24. novembra 1983 v skladu s pravilnikom o povračilih oziroma nadomestilih osebnih izdatkov, spremenil posamezne določbe, in sicer:

Dnevnice za službena potovanja v državi

preko 12 ur	800,00 din
od 8 do 12 ur	420,00 din
od 6 do 8 ur	340,00 din

Nočnine za potovanja v državi

Nočnine za službena potovanja v državi se določijo s stroški prenočitve v hotelu B kategorije po predloženem računu. V izjemnih primerih, ko je nujno prenočiti v hotelu A kategorije, zaradi prostorske stiske, se delavcu prizna plačilo do višine 700,00 din.

Kilometrini

Nadomestilo kilometrine za uporabo lastnega avtomobila v službene namene znaša 10,00 din/km.

Višina tujih dnevnice

se iz II. kategorije prenese v I. kategorijo v skladu z Zvezno uredbo o izdatkih za službena potovanja v tujino.

Ker se za službena potovanja vedno bolj uporabljajo sredstva javnega prevoza se delavcem povrnejo stroški, ki so jih imeli v službene namene brez predložitve računa. Tarife so za ta območja enotne in znane. Dokazilo za povračilo stroškov pa je potni nalog.

ŠE NAPREJ V ZDRUŽENJU

Delegati so razpravljali o ponovnem pristopu k SaS črne in barvne metalurgije in po krajši razpravi odločili, da vse temeljne organizacije in delovna skupnost v okviru Cinkarne ostanejo v združenju črne in barvne metalurgije.

SODELOVANJE V SEV

Delavski svet je na predlog KPO sprejel sklep, da Cinkarna sodeluje v stalni komisiji SEV za kemijsko industrijo. Delovno organizacijo bo zastopal vodja za pigmente Veber Dimitrij, dipl. ing. Sodelovanje z državami SEV je za nadaljni razvoj delovne organizacije zelo pomembno, ker so pigmenti in prevozna sredstva usmeritve dolgoročnega razvoja.

ODBOR ZA INVENTIVNO DELO

V skladu s pravilnikom so delegati imenovali člane odbora za inventivno dejavnost v naslednji sestavi:

DSSS Ojdanič Slavko, Metalurgija Kos Leopold, Kemija Celje Ivelič Ante, Kemija Mozirje Firšt Anton, Grafika Drev Marjan, Vzdrževanje Tofant Anton, Transport Luzar Zdravko, Energetika Kovačič Božo, Titanov dioksid Rakoš Vinko, Velflon Završnik Bojan, Podpredsednik KPO Podpečan Dani, Podpredsednik KPO Jedlovecnik Robert, predstavnik fin. sl. Pohl Marjan, predsednik konf. OOSZ Murovič Dragan, predsednik društva DIATI Senelbach Franc.

Predsednik odbora za inven-

tivno dejavnost je Dani Podpečan.

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA

Samoupravna delavska kontrola delovne organizacije se je po prvem neuspešnem poskusu ponovno sestala 23. 11. 1983. Na predlog družbenopolitičnih organizacij Cinkarne je za predsednika imenovala Mirka Poklška, za namestnika pa Bojana Završnika. Komisijo samoupravne delavske kontrole na ravni delovne organizacije sestavljajo vsi predsedniki v tozdihi oziroma delovni skupnosti in sicer:

TOZD Vzdrževanje Mirko Poklšek, DSSS Herman Dušan, TiO₂ Kožar Hinko, Grafika Šmajš Anton, Energetika Zdol-

šek Mihael, Velflon Završnik Bojan, Kemija Celje Botušič Blanka, Kemija Mozirje Mrzлак Silva, Metalurgija Unetič Rok, Transport Arzenšek Anton.

Člani so v nadaljevanju pregledali delo samoupravne delavske kontrole v preteklem mandatsnem obdobju, ter se dogovorili za okvirni program dela.

V času od 16. do 27. decembra 1983 so potekale seje delavskih svetov tozd in delovne skupnosti, delavskega sveta delovne organizacije ter poslovnega odbora.

Kaj več o tem pa bomo pisali v naslednji številki Cinkarnarja.

Ž. R.

DELOVNEMU KOLEKTIVU

Za nami je uspešna organizacija in izvedba letošnje osrednje prireditve ob 40-letnici zasedanja AVNOJA. K uspešnim pripravam in izvedbi ste prispevali svoj ustvarjalni delež tudi vi, oziroma vaša delovna organizacija. Za prispevek se vam iskreno zahvaljujemo in želimo, da bi tudi v bodoče tako učinkovito sodelovali in izražali skupno pripadnost v naši samoupravni in socialistični družbeni skupnosti.

Predsednik OK SZDL, Celje
Drago MEDVED

OBVESTILO

V INFORMATORJU št. 10, ki ste ga brali 14. decembra in ki je obravnaval obrazložitev računalniškega izpisa »OBRAČUN OSEBNEGA DOHODKA ZA OBRAČUNSKI MESEC« je prišlo do tiskovne napake, ki je spremenila pomen. Zaradi razumevanja računalniškega izpisa ponovno objavljamo kratek povzetek:

PP	predvideni prispevek (indeks) - pod kolono vrednost točke.
VND/uro	vrednost najenostavnejšega dela na uro - pod kolono vrednost na uro.
DP	dejanski prispevek pod kolono % od osnove
DODATKI	pod kolono vrsta izplačila, višina dodatka pa pod kolono % od osnove.
DODATEK ZA MINULO DELO	pod kolono vrsta izplačila, višina procenta pa pod kolono % od osnove.

V rubriki vrsta prispevka je odbitek pod »ostali prispevki.« prispevek za Črno goro.

Urednica

Iz pogovora o problemu alkoholizma v DO

Odstranimo vse steklenice iz obratov

Problem alkoholizma ne poraja samo vrsto problemov, kot so porušeni, v večini primerov že kar patološki odnosi v družini, temveč tudi slabe medsebojne odnose pri delu in slabšo produktivnost, ki je za nas še posebej v tem času najbolj pomembna.

V boju proti alkoholizmu v naši delovni organizaciji doslej nismo imeli veliko spodbud, a še te so bile enostranske. Sedaj pa so se končno pripravili o tej problematiki pogovarjati tudi nekateri direktorji tozd in vodje služb.

Misel, da se moramo sistematično lotiti alkoholizma med de-

lom, je bila izrečena v razgovoru, ki sta ga 8. decembra letos vodila dr. Pirtošek in višja medicinska sestra Biserka Klanjšek. Razprava je pokazala, da se v kriznih situacijah alkoholizem še bolj širi. Tudi v Cinkarni je vedno več primerov pijančevanja, ki pogosto privede do posledic in pušča posledice na družin-

skih članih. Razumljivo je, da je opaziti pri nižji izobrazbeni strukturi večje število in lažje zdravljenje, pri višji izobrazbeni strukturi pa so alkoholiki s statusom zaščiteni. Njihov alkoholizem je zamaskiran. Pomoč takim je edino v pogumnemu opozarjanju.

Predstavniki tozd in služb so bili mnenja, da moramo k reševanju problemov pristopiti zares organizirano. Čudno je, da nekatere tozd in službe še ne čutijo problemov v svojih okoljih (Titanov dioksid, Metalurgija, Velflon), saj se jim zdi odveč priti na tak razgovor. Problemi pa se slišijo že izven plotov.

Prvo, kar moramo storiti, je da odstranimo iz obratov vse steklenice. Že vrsto let imamo zelo slabo kontrolo vnosa alkohola zaradi nezadovoljivega dela varnostnikov. Vzporedno s tem je potrebno prenehati s tradicijo pitja na delovnem mestu ob praznikih in raznih praznovanjih. Začeti pa je seveda potrebno pri odgovornih delavcih. Poudarimo naj, da bi morali prekiniti tudi tradicijo popivanja v nekaterih poklicih (gradbeništvo, rudarstvo ipd.), ki se pojavlja tudi v naši delovni organizaciji.

Hkrati s temi ukrepi bi morali izvajati tudi preventivo, to pomeni usmerjati alkoholika na pravo pot. Pri tem morajo biti v tesni povezavi obratovodja, alkoholikov zakonski partner in alkoholik sam. Obratovodja oziroma predpostavljene ter alkoholikov zakonski tovariš lahko zapreta krog, iz katerega se alkoholik ne more prebiti. Socialna delavka v dogovoru z omenjenimi pošlje alkoholika na zdravljenje. Pri tem, pa moramo poudariti, da moramo biti do alkoholika vsekakor zelo

strogi, saj je tistemu, ki pije, edina pomoč zdravljenje. Če alkoholiku popuščamo in ga invalidsko upokojimo, ga gotovo pahemo v smrt.

Vsak alkoholik bo sčasoma začel izostajati z dela zaradi vinjenosti. Delovna organizacija mu mora pomagati tako, da ga prisili za zdravljenje. Če pa ji to ne uspe, ga mora prisiliti z disciplinsko odpovedjo. Člani disciplinske komisije so doslej zagovarjali alkoholike in bili tako lažno solidarni do njih. Mnogi se zavedo, da so pred svojim uničenjem še takrat, ko so na cesti. Zato se ob takih odločitvah delovne organizacije, odločajo za zdravljenje.

Na razgovoru so sklenili, da vinjeni delavci ne smejo opravljati dela. Dosledno jih je potrebno odpuščati vsak tisti dan, ko so vinjeni. Občasno je potrebno delati tudi kontrolo z alkoholopom. Alkohol, kot vzrok nesreče pri delu, se mora vnašati v poročilo. V tozid mora socialna delavka organizirati sestance o alkoholizmu z odgovornimi delavci in alkoholiki ter zdravstveno službo.

Osvetščati pa se je potrebno tam, kjer so družbene norme še v smislu praznovanja vseh malenkostnih pridobitev, z vinom na mizi. Čutiti je potrebno, da o alkoholizmu vendarle spregovorijo tudi vodstveni delavci z svojo avtoriteto.

Mira GORENŠEK

SEDMA LETNA SKUPŠČINA

V soboto, 10. decembra 1983 je imel Klub zdravljenih alkoholikov Cinkarne skupaj s Klubom iz Aljaževskega hriba 7. redno letno skupščino v Kovinotehni. Podelili so priznanja KZA za uspešno delo v klubu in izvolili novo članstvo v upravni in nadzorni odbor.

BIO URA

Sužnji današnjega časa

Moti se tisti, ki misli, da v današnjem času ni sužnjev. Pa še koliko jih je! Njihov gospodar je alkohol. Ali niso sužnji tisti, ki vsako jutro nestrno čakajo, da se jim odpro vrata trgovine ali kakšna klet, da lahko pridejo do svojega gospodarja, ki jim da svoj strupeni poljub, in jim umiri tresoce roke in telo?

Takšen suženj alkohola sem bil dolga tri leta tudi jaz. Nisem imel toliko moči, da bi se bil uprl in pobegnil, dokler mi ni začel sreči po življenju. Takrat sem se šele zavedal in se vprašal: Ali res ni več možnosti za rešitev? S pomočjo svojih prijateljev sem se z vso močjo strgal s preklete

verige, ki je bila varjena z alkoholom in zbežal daleč proč.

Vrnil sem se nazaj v svojo domovino, kjer živijo srečni in trezni ljudje. Sam sem postal srečen in srečna je tudi moja družina, saj sem za njih bil že izgubljen in skoraj mrtev človek.

Mnogi se še ne zavedajo, da so postali sužnji alkohola in da jim le-ta streže po življenju. Zato, dragi prijatelj, upri se mu, strgaj verigo in zbeži dokler je še čas. Kajti, ko te dobi enkrat v svoj smrtni objem, bo zagotovo prepozno. Samo smrt te potem lahko reši.

Zdravljeni alkoholik

Šport in rekreacija

Novice kegljaške sekcije

Nadaljuje se jesenski del tekmovanja v II. regijski kegljaški ligi. Na lestvici smo trenutno osmi od štirinajstih sodelujočih ekip. Kolektiv Savinje nas je 16. oktobra 1983 povabil, da s svojim sodelovanjem v športnih igrah počastimo 30. obletnico LIK Savinje Celje. Tekmovale so samo moške ekipe. Cinkarna

pa je zasedla 4. mesto. Vabljeni smo bili tudi na memorial Vlada Skočaja, ki ga vsako leto organizira Kovinotehna Celje, v spomin na preminulega športnika tega kolektiva. Moške ekipe so se pomerile v borbenih igrah. Sodelovale so štiri ekipe. 1. EMO 682 kegljev 2. CINKARNA 655 kegljev

3. KOVINOTEHNA 581 kegljev.

4. LIK SAVINJA 546 kegljev. Vse ekipe so prejele priznanja.

V jesenskem delu tekmovanja moramo odigrati še dve tekmi in to z ekipo TIM Laško in Kovinotehno. Liga bo predvidoma končana 10. decembra 1983, po

tem datumu pa bo kegljišče Golovec odprto tudi za rekreacijo (od 18. do 22. ure), do takrat, ko se bo pričel spomladanski del tekmovanja (predvidoma v začetku marca).

Miran GOBEC

Kegljači Cinkarne so izročili priznanje Ivanu Veraniču - Jocu za dolgoletno sodelovanje v sekciji ob njegovem odhodu v pokoj.

Košarkaši Cinkarne, ki so premagali ekipo lesnine z rezultatom 36:35.

Naša ženska odbojbarska ekipa

Za dan republike so se pomerili strelci. Najboljši so bili: DSSS, Metalurgija, Grafika, sledijo Titan dioksid, Kemija, Vzdrževanje, Veflon in Transport.

Ekipe Cinkarne na memorialu Mira Bofulina

Cinkarna daleč najboljša

Obnova je organizirala tretji memorial po vrsti »Mira Bofulina« v počastitev spomina na preminulega športnika in kegljača. Tekmovanje je potekalo 3. decembra na kegljišču v Golovcu. Šestčlanske ekipe so se pomerile v borbenih igrah na desetih stezah. Daleč najboljša je bila ekipa Cinkarne, ki je pred drugouvrščenim Pionirjem iz Novega mesta vodila kar za 49 kegljev. To je velik uspeh naših kegljačev, zato iskrene čestitke.

Vrstni red:

1.	Cinkarna Celje	595
2.	Pionir Novo mesto	546
3.	Cementarna Trbovlje	543
4.	Kovinotehna Celje	535
5.	Ekipe bofulinovih sotekmovalcev	531
6.	Zasavje Trbovlje	529
7.	Ingrad Celje	520
8.	Obnova Celje - člani	517
9.	Klina Celje	479
10.	Obnova Celje-članice	474
11.	Žična Celje	443
12.	Obnova Celje - mladinci	434
13.	Libela Celje	429
14.	Tim Laško	425
15.	Blagovni center Celje	404
16.	Remont Celje	402
17.	Savinja Celje	393/49
18.	Ce-KA Celje	393/63
19.	Obnova Celje mladinci II	380

Sprejem naše alpinistične odprave na Gaurishankar v Cinkarni.

Poslovili smo se od sodelavcev

Stanko SMOLE, rojen 14. septembra 1923 na Sladki gori, je po poklicu kovač. Ker je bilo leta 1956 težko za obrtnike, je moral pustiti svojo malo obrt in se zaposliti. Štiri leta je delal v tedanji IFI, nato v Žalcu in leta 1968 prišel v Cinkarno. Naredil je izpit za kurjača parnih kotlov, delal pa v Energetiki, TOB-u in novi žvepleni. Dočakal je starostno upokoje. Doma se bo ukvarjal z vrtno, opravil pa bo tudi kakšno kovaško popravilo, kadar bo potrebno. Svojim sodelavcem želi vse dobro, da bi bili zvesti pri delu, saj je delo kurjača težko in odgovorno. Hkrati se zahvaljuje svojim sodelavcem za darilo ob odhodu v pokoj.

Stanko POGELŠEK, rojen 10. novembra 1929 v Rakovcu, Šentvid pri Grobelnem je svoje prvo delo dobil v skladišču TOB-a. Poškodovan si je oko zato je prekinil delo v Cinkarni in se

znova vrnil leta 1957 v Valjarno. Delal je pri škarjah v predvaljni progi. Nekaj časa je delal na starem parnem stroju, ki je zdaj že naš kulturno-tehnični spomenik. Nato je bil premeščen v skladišče Transporta, kjer je nalagal in razkladal vagone s cinkovo rudo, potem pa v Litopon. Še enkrat je prišel na parno progo in k škarjam, dokler ni bil premeščen na lažje delo v Žlebarno, kjer so sodelavci imeli razumevanje za njegovo bolezen. Odšel je v invalidsko upokoje. Doma bo čuval majhnega vnuka. Sodelavcem se zahvaljuje, ker so se od njega pristrčno poslovili in jim želi veliko uspeha ter čim manj težav pri delu.

V mesecu oktobru sta odšla v pokoj še **Ludvik RAVŠAR** in **Branislav TASIČ**, oba iz vzdrževanja. Vsem želimo še mnogo zdravja ter čim daljše uživanje prislužjenih pokojnin.

M.G.

OBVESTILO

Posebej tiste avtorje prispevkov za naše glasilo, ki oddajo tekst po roku (10. v mesecu) prosimo, da pišejo tipkani tekst v večjih razmakih med posameznimi vrsticami, izpisujejo kratice ter imena pišejo pred priimki. S takšnimi prispevki boste pomagali, da ne bo prihajalo do nepotrebnih zastojev v tiskarni.

Urednica

NOVICA

Cinkarna je prejela priznanje za uspešno poslovno sodelovanje z Unisom, DO Pretis iz Voguša. Z omenjenim sozdom sodelujeta predvsem Metalurgija in Veflon.

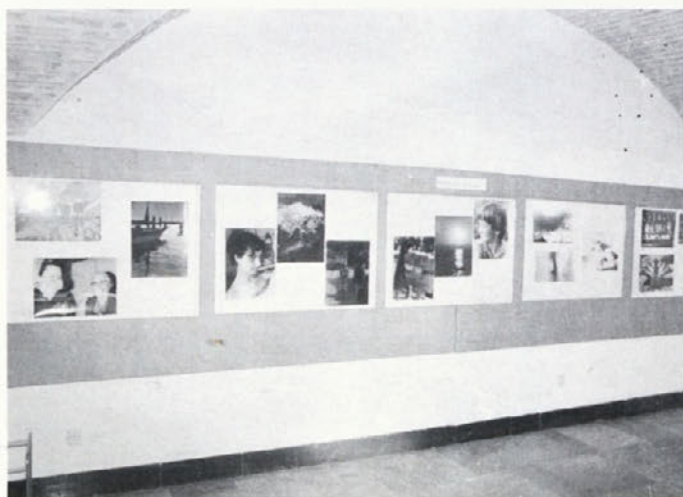
Razdelitev stanovanj

V letošnjem letu je bila izdelana nova prednostna lista, na katero se je uvrstilo 149 prosilcev za stanovanja ter lista za zamenjavo stanovanj, na katero se je uvrstilo 26 prosilcev.

Dobitniki stanovanj v letošnjem letu so:

1. Stankovič Radovan	eno sobno rabljeno
2. Kačičnik Marjan	tro sobno rabljeno - sofin. TEKO
3. Špacapan Darinka	dvo sobno rabljeno - sofin. Konus
4. Arapovič Slobodan	eno sobno novo
5. Oblak Ljudmila	eno sobno novo
6. Zajšek Majda	eno sobno novo
7. Gorgijevski Stevan	eno sobno novo
8. Gobec Miran	tro sobno novo - sofin. EMO
9. Gorenšek Tomo	tro sobno novo
10. Milev Metodij	dvo in pol sobno novo - sofin. Ingrad
11. Jukič Hajrudin	dvo in pol sobno novo -
12. Dizdarevič Šefik	eno sobno novo
13. Filipovič Dragan	eno sobno novo
14. Marič Vladan	dvo in pol sobno novo
15. Prodanovič Lazar	garsonjera nova
16. Culjaj Tuno	dvo sobno novo
17. Zdolšek Cveto	dvo sobno novo
18. Mlinarič Anton	dvo sobno novo - sofin. Zlatarna
19. Đorđić Goran	dvo sobno novo - sofin. Kovinotehna
20. Klavžar Brane	dvo sobno novo - recipr. Združ. obrt
21. Kukovič Bojan	dvo sobno novo
22. Lipovšek Nevenka	dvo in pol sobno novo
23. Kelc Ivanka	garsonjera rabljena
24. Plohl Marjan	tro sobno rabljeno - kadrovsko
25. Stojakovič Rade	dvo sobno rabljeno - sofin. Žična
26. Šišarica Milorad	eno sobno rabljeno
27. Tandjanovič Sibilka	dvo sobno rabljeno
28. Žigerovič Milorad	eno sobno rabljeno
29. Janc Adolf	dvo sobno rabljeno - sofin. TEKO
30. Brkič Branko	eno sobno rabljeno
31. Milošević Miodrag	dvo in pol sobno novo - kadrovsko
32. Pejkič Živko	eno sobno rabljeno
33. Vodušek Stanko	dvo in pol sobno rabljeno
34. Kobinovič Adil	dvo in pol sobno rabljeno
35. Ibrahimovič Zuhdija	dvo sobno novo
36. Vučkovič Stojan	dvo sobno novo - sofin. AERO
37. Prelog Sanja	eno sobno rabljeno - kadrovsko
38. Tufegžić Simona	eno sobno rabljeno
39. Cizelj Marjana	dvo sobno novo - sofin. Cinkarna
40. Božić Anton	stan. probl. rešila Žična
41. Čretnik Sonja	stan. probl. rešila SSS Celje
42. Vidakovič Josip	stan. probl. rešila SSS Žalec
43. Ramšak Matjaž	dvo in pol sobno rabljeno - kadrov.
44. Šarac Stevica	dvo sobno rabljeno - kadrovsko
45. Rozman Franc	tro sobno novo - kadrovsko

Razstava umetniške fotografije

Od 7. do 12. novembra 1983 je bila v spodnjih prostorih Muzeja revolucije v Celju razstava fotografij na temo ČLOVEK-DELO-KULTURA. Organizator razstave je bil Foto kino klub Celje. K sodelovanju so bili povabljeni vsi Foto klubi celjske regije. Ker se člani našega foto krožka redno udeležujejo raznih razstav smo poslali na to razstavo 16 fotografij sedmih avtorjev. Sodelovanje na razstavah je del

dejavnosti Foto krožka, ki ima po najnovejši statistiki le 20 članov.

Ob tej priložnosti vabim vse stare člane Foto krožka, da obnovijo članstvo, hkrati pa vabim še ostale člane kolektiva, da se nam pridružijo v tej ljubiteljski dejavnosti. Vse informacije dobite na tel. 350 pri vodji Foto kino krožka.

Drago Lamper

Razstavljene fotografije

Aforizmi

Vsak je svoje nesreče kovač - a kaj pomaga, ko kovaški meh gonijo na Zavodu za cene in v poslopih izvršnega sveta.

*

Odnos do tehničnih izboljšav me spominja na dramo »Gorje pametnemu«.

*

Je še ena metoda, da vam ni treba zategovati pasu - kupite si ožje hlače.

Vrana vrani ne izkljuje oči - dokler se ne ustraši za stolček

*

Čudež narave je, da mnogi kljub jasnemu vremenu lahko živijo v oblakih.

CINKARNIŠKA BODICA

- Ali veš, da se v trgovini ne dobi jedilnega pribora?

- A zato ga pri nas v »fabriki« manjka!

Koliko nas je

V mesecu novembru 1983 je bilo v Cinkarni zaposlenih 2320 delavcev:

DSSS	556
METALURGIJA	368
KEMIJA CELJE	195
KEMIJA MOZIRJE	52
GRAFIKA	206
VZDRŽEVANJE	451
TRANSPORT	166
ENERGETIKA	49
TiO ₂	218
VEFLON	59
SKUPAJ DO:	2320

V tozdu Grafika se je število delavcev povečalo za dva, v Vzdrževanju za enega delavca, v Transportu za enega delavca in v Energetiki za enega delavca. V Metalurgiji je zmanjšano število zaposlenih za dva delavca v Kemiji Celje za tri delavce in v DSSS za pet delavcev.

Jana JAKOB

CC	LESENE STAVBE	VETROVKA	ČLOVEK KI NABIRA	2. IME	2. IME	AMERIŠKI STANDARD ZACUJA KR	CC	ČLOVEK, KI POMIVA	MESTO V SR. BOSNI	TUJE 2. IME	VODJA GOSPOD. OBRATA	MIK	
JUŽNI SADEŽ								LETOVIŠČE V ISTRI					
SLAD. JUŽNI SADEŽ								LEPO VEDENJE					
NAS GOZDNI SADEŽ								DEL AVTA					
PRISTANIŠČE V ČILU							NATRIJ	M. IME DRŽAVA M. AZIJE				SOMBOR	
BARVA KART							GLADINA			OSMIJ			
RADIJ						RAZKROJ	PAPIGA KARLOVAC		TOVARNA V CELJU	OSNOVNA KOLICINA			
VZKLIK (SKOK)	PRIPOVEDNO DELO	LOŠČILO DEL. V LIVARNI					M. IME TUJE				NASPROTNO OD POD	INDUSTRIJA NAFTE	
BESTAVIL. TOMAZ LESKOVSEK	DECIMETER IGRALEC TODOROVIC	TONA	MUSLIM BOG	ŽENSKO IME			VRSTA OGRAN. SPOJIN						
ŽENSKO IME				ČLOVEKU PODOBNA ŽIVAL		JADRANSKI OTOK	TURŠKI VLADAR NAZIV	C 16H34 KRATKA ZAB. ZGOD.					
PESEM HVALNICA		TAT		OLGA ČEHOV		HRV. PO-KRAJINA KDO REZBARJI							
ORODJE ZA REZANJE		KOVAČ OTC		PRIEBIV. PARIZA					GRŠKA CRKA	PRIPOVED	REŠETO	KEMIČNA SNOV	ITAL. SKLADATELJ
ATLETSKI KLUB		VZDIH		IME SEKRET. OZN			NASP. OD RESEN ŽIV. TEKOČINA						
				VZKLIK	ZAG. ATL. KLUB PUŠČAVA NA KITAJ		VELIKA DRUŽINA VPRAŠALNICA						
				AVTO SOLA	SIBIRSKI VELETOK DOM. ŽIVAL								
				SLOVNIČNA OBLIKA									
				VODNA ŽIVAL			KOPNO ŽIV. MORJA						
				ILUSTR. ČASOPIS			T. ŽEN. IME						
CC	NATRIJ	JEZERO NA MISURIJU	RIMSKA 1			IZZIDEK ŠPORTNI REKVIZIT							
GRADB. ELEMENT					LETALIŠČE V DUBROV				IZBRANCI				
LEVI PRITOK RENA				PRVA ŽENSKA	POLJSKI PRIDELEK	DEL VOZA SADEŽ V LUPINI		ZLOM					
CC	HIDRO ELEKTR. PRAVIČNOST		OS. ZAIMEK	TATVINA			CC	DEL VRAT T. Ž. IME NABIRALEC ROBID					
PRIPRAVA ZA OGREVAN			VZKLIK POSTAJA MILICE		VEK		ZDROB. TRDNE SNOVI			OSEBNI ZAIMEK			
RADIJ	NOVI PAZAR DEL. POHIŠTVA		A 100 M²				VRTINA MUSLIM SV. PISMO			KDOR CELI RANE	ALUMINIJ		VRSTA PTICA
DIŠAVA				ITALIJAN M. IME			HINDUJSKI PESNIK ŽUPANCIC ANTON					STRES	
NASPTORNO OD NOTER			ITAL. TV PARADIŽ			IRSKA REP. ARMADA	MALA ŽOGA AFRIŠKI VELETOK			TUJE 2. IME	KRATICA ZA JAVNO	2. IME	
M. IME			KMETIJSKI DELAVEC LANTAN					M. IME I. GRŠKA CRKA					
ITALJANSKI MATEMATIK							TROPSKA PAPIGA			ŽIVLJENJE PIS.			
AFRIŠKA LILJEVKA				KRAT. CALORIJA		BLAZEN				RAVNINA			

Za pravilno rešitev križanke razpisujemo tri nagrade, in sicer:

1. nagrada: **KNJIŽNA NAGRADA V VREDNOSTI 500,00 din** 2. nagrada: **50 kg HUMOVITA in KOMPLET FLOVITA**

3. nagrada: **PROPAGANDNI MATERIAL značke, obeski, kuli**

Rešitve pošljite na Uredništvo Cinkarnarja. Na naslovno stran kuverte napišite **NAGRADNA KRIŽANKA**. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki jih bomo prejeli do torka, 10. januarja do 10.00 ure.

Razgovor z našim sodelavcem

Ponosni smo, da imamo sodelavca, ki se je vzel na 7145 m visoko goro Gaurishankar v Nepal. Slavko Cankar je premagal vse ovire, ter s trdno voljo in z veliko željo, premagal velikana.

Že pred tem se je lani vzel na ogledni odpravi 5760 m visoko na isti gori in že leta 1978 premagal Mont Blanc (4807 m.)

13. septembra je celjska himalajska odprava krenila na pot. Na zagrebškem letališču so jih pozdravili mnogi Cinkarnarji. Zagreb - Pariz - Delhi - Katmandu. Skupaj s tremi šerpami in zveznem oficirjem so po enem tednu, ko so pridobili vsa dovoljenja, krenili na pot. Spremljali so jih tudi spremljevalci iz Cinkarne: dr. Zvezdan Pirtovšek, Ferdo Erjavec in Mojmir Kosi.

višinski tabor (5400m), kar nam je vzelo kar 12 dni. Vreme je onemogočalo orientacijo. Imeli smo srečo, da snežni plazovi niso koga zasuli. Zasulo nam je le dva šotora in napete vrvi. Nam pa se je že mudilo, ker smo se v tem predelu predolgo zadržali. Dovoljenje za bivanje v Nepal smo imeli le do konca meseca.

CINKARNAR: Pa je šlo od tu lažje?

CANKAR: Vreme je postalo boljše. Stena je bila izredno težka. Plezali smo lahko le dopoldne, ker se je popoldne zaradi otoplitve preveč zmehčalo in so vzpenjanje ogrožali plazovi. Vsakega izmed nas je oplazil kak kamen. Kamenje nam je razbilo tudi dva šotora.

Gora Gaurishankar

Teden dni so hodili po dolinah, tik pred baznim taborom pa so se dvignili na 4.000 metrov.

CINKARNAR: Kje ste postavili prvi višinski tabor?

CANKAR: Do prvega tabora do višine 4700 m so nam pomagale šerpe iz bližnje vasi, ki so nosile tovor. Od tu se je začela prava stena. 2. oktobra smo začeli plezati. Bilo je močno oblačno, vidljivost pa zelo slaba. V boljših vremenskih pogojih je ta smer sorazmerno lahka. A bila je zelo nevarna zaradi nenehnih plazov.

Šele pri četrtem poskusu nam je uspelo najti prostor za drugi

CINKARNAR: Kdaj ste postavili tretji tabor?

CANKAR: Bili smo že precej napeti, ker so dnevi prehitro minevali. Šele 27. oktobra smo postavili tretji tabor (6250m). Tu smo se odločili, da pošljemo šerpo nazaj in prosimo agencijo v Katmanduju, da nam podaljša dovoljenje za bivanje. Odločili smo se tudi, da spremenimo planirano smer in plezamo po smeri, ki so jo osvojili že Angleži leta 1979. Na 6600 m višine smo z angleške smeri prišli na južno steno.

CINKARNAR: Sedaj ni bilo

več daleč do vrha? Ali je bil težji del poti že za vami?

CANKAR: Najtežje je bilo tik pod vrhom, ker smo bili že teden dni v steni, izčrpani in brez hrane. Zadnjo noč smo bivakirali na angleški smeri, kjer je bilo izredno mrzlo. Vso noč nisem spal. Ozebli smo v noge. Sto metrov pod vrhom sta kolega šla že nazaj z osvojenim vrhom. Postalo je že oblačno, obstajala je nevarnost, da ne najdem poti nazaj. Toda samo malo pod vr-

CANKAR: Počutim se nekako prazno, brezciljno.

CINKARNAR: Ali bi še šli na himalajske vrhove?

CANKAR: Da, še bi šel a ne po isti poti.

CINKARNAR: Kakšni so vaši vtisi o tamkajšnji deželi in prebivalcih?

CANKAR: Dežele in prebivalcev nismo imeli priložnost spoznati dovolj, ker smo bili mesec dni v stenah. Ustavljali smo se bolj v vaseh na deželi, kjer so

Ime naše delovne organizacije na vrhu gore Gaurishankar

hom se je težko obrniti. Želel sem priti na vrh, ker sem menil, da imam možnost. A moči je bilo še zelo malo. Z ozeblinami bi bilo bolje, da bi se vrnil. Po uri in pol sem le uspel priti na vrh. Bilo je izredno olajšanje. Bil sem srečen.

CINKARNAR: Kako pa je šlo nazaj?

CANKAR: Navzdol prehodiš v eni uri toliko kot v šestih urah navzgor.

CINKARNAR: In kako se počutite sedaj?

ljude izredno skromni, pošteni, dobri po srcu in ljubeznivi. Materialnih dobrin imajo le toliko kolikor potrebujejo. Ne poznajo kriminala, ni opaziti preprirov, še manj pretepov. In kar me je posebno prevzelo, izredno imajo radi otroke in živali. Moji vtisi o deželi so dobri, v mestih pa je turizem že naredil svoje.

*

Želeli in upali smo na uspeh naše odprave in niso nas pustili na cedilu. Dokazali so, da so med nami veliki mojstri za prenegovanje najvišjih ovir.

Cinkarnarji smo vestno spremljali novice, ki so prihajale iz Nepala in težko čakali njihove vrnitve, ko smo slišali, da je naša odprava uspešno osvojila vrh. Ko so se 19. novembra alpinisti vrnili v Celje, so jim naši planinci v Cinkarni priredili lep sprejem. Tovarišu Cankarju so čestitali poleg planincev tudi otroci, ljubitelji planin iz Vzgojno varstvene organizacije Tončke Čečve in pionirji osnovne šole Velko Vlahovič ter vodstvo naše delovne organizacije. Veselimo se že ogleda barvnih diapozitivov, ki so jih alpinisti posneli med potjo v nam neznani deželi.

Cinkarnar

«CINKARNAR» izdaja Cinkarna Celje, metalurško kemična industrija, Celje. Naklada 2700 izvodov. Vsi člani organizacije Cinkarna in upokojenci dobivajo glasilo brezplačno. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik Mirja Gosonček, odgovorni urednik Leopold Slapnik, oblikovanje Marjan Bukovec, lektor Jelka Bombač, Naslov: Uredniško glasilo «Cinkarnar», Cinkarna Celje, Kidričeva 19, telefon 33-112 interno 236 Tisk: Tiskarna Cinkarna.

Po mnenju sekretariata za informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je glasilo opravičeno davka št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974.